

POSLOVNO POROČILO KNJIŽNICE LAŠKO ZA LETO 2014

Pripravil
Matej Jazbinšek

Laško, februar 2015

I SPLOŠNI DEL	3
II POSEBNI DEL	4
1 ZAKONSKE OSNOVE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC	4
2 DOLGOROČNI CILJI RAZVOJA NAŠEGA KNJIŽNIČARSTVA	5
3 IZPOLNJEVANJE CILJEV - PROGRAMA ZA LETO 2014.....	6
3.1 ORGANIZACIJSKI, PRAVNI, UPRAVNI IN RAČUNOVODSKI DOGODKI	7
3.2 POGOJI ZA DELO NAŠIH KNJIŽNIC	8
3.2.1 Prostorska problematika in nakup osnovnih sredstev.....	8
3.2.2 Kader in dogodki na kadrovskem področju.....	8
3.2.3 Temeljno knjižnično gradivo in prirast	9
3.2.4 Računalniška opremljenost.....	11
3.3 DELO NAŠIH KNJIŽNIC Z UPORABNIKI.....	11
3.3.1 Odprtost knjižnic	11
3.3.2 Članstvo in obisk naših knjižnic.....	11
3.3.3 Izposoja na dom in v knjižnici ter obisk prirediteljev	13
3.3.4 Informacijsko delo in računalniške usluge	14
3.3.5 Prireditvena dejavnost	14
3.4 DRUGA DELA IN AKTIVNOSTI	15
3.4.1 Domožnanstvo.....	15
3.4.2 Izredna strokovna in tehnična dela	15
3.4.3 Sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki v kraju	16
3.4.4 Stiki z javnostmi	17
3.4.5 Izobraževanje zaposlenih	17
3.5 OBRAZLOŽITEV REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA	18
4 DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV.....	18
5 DOSEGANJE CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM.....	20
6 GOSPODARNOST IN UČINKOVITOST POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN NEKATERA SLOVENSKA POVPREČJA	21
7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA NADZORA	21
8 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER NISO BILI DOSEŽENI CILJI	21
9 NAŠA KNJIŽNICA V OKOLJU	22

I SPLOŠNI DEL

Naziv: Knjižnica Laško
Naslov: Aškerčev trg 4, 3270 Laško
Telefon; faks: 73 44 300; 73 44 303
E-pošta: info@knjiznica-lasko.si **Spletna stran:** www.knjiznica-lasko.si
Transakcijski račun: 01257-6030371663 UJP Žalec
Davčna in matična številka: 72905689, 5966949
Direktor: Matej Jazbinšek, dipl. komparativist in sociolog kulture, samostojni bibliotekar
tel.: 73 44 302, e-pošta: matej.jazbinsek@knjiznica-lasko.si

Knjižnica Laško je osrednja knjižnica, ki deluje na območju občin Laško in Radeče.

Njeno mrežo sestavljajo enote :

Knjižnica Laško – osrednja knjižnica

Aškerčev trg 4, Laško; tel. 73 44 300, faks: 73 44 303, e-pošta: info@knjiznica-lasko.si

Knjižnica Radeče – krajevna knjižnica

Ulica OF 2, Radeče; tel. 56 87 110, faks: 56 87 111, e-pošta: radece@knjiznica-lasko.si

Knjižnica Rimske Toplice – krajevna knjižnica

Aškerčeva 6, Rimske Toplice; tel. 734 0350, e-pošta: rimske.toplice@knjiznica-lasko.si

Izposojevališče Šentrupert, Šentrupert 91, Šentrupert

Izposojevališče Zidani Most, Dom svobode, Zidani Most 12, Zidani Most

Izposojevališče Jurklošter, Lahov graben 6a, Jurklošter

Organiziranost zavoda, kratka predstavitev in zgodovina:

Knjižnica Laško je javni zavod, v sklopu katerega delujejo vse splošne knjižnice občin Laško in Radeče: osrednja knjižnica v Laškem, krajevni knjižnici v Rimskih Toplicah in Radečah ter manjša izposojevališča v Jurkloštru, Šentrupertu in Zidanem Mostu. Zavod razpolaga skupno s 1.060 m² prostora (Laško 550 m², Radeče 200 m², Rimske Toplice 200 m², izposojevališča 110 m²) in zaposluje vključno z direktorjem 7,6 strokovnega delavca ter 1,5 tehničnega delavca. Razpolaga s 104.251 enotami knjižničnega gradiva, v letu 2014 je znašal prirast 3.765 enot. Lani smo imele vse knjižnice skupno 5.060 članov, ki so nas z različnim namenom obiskali 89.996-krat, preko spletne strani pa ok. 14.400-krat. Na dom in v knjižnici so si skupno izposodili 240.354 enot knjižničnega gradiva. Zavod izvaja pestro prireditveno dejavnost, lani 414 prireditev za odrasle in otroke, ki jih je obiskalo 10.041 občanov. Na 20 računalnikih, kolikor jih je namenjeno uporabnikom, razvijamo knjižnično-informacijsko dejavnost. V preteklih letih je bilo izdanih nekaj pomembnih domoznanskih publikacij, v začetku l. 2015 pa smo izdali knjigo o naši knjižnici z naslovom Premišljena hiša z veliko domišljije.

Knjižnica Laško je del slovenskega knjižnično-informacijskega sistema, ki ga povezuje računalniški informacijski sistem COBISS, dejavnost pa določajo knjižničarska zakonodaja in standardi za splošne knjižnice. Financirata nas pretežno občini ustanoviteljici, s strani ministrstva za kulturo pa je sofinanciran nakup knjižničnega gradiva, ki je v precejšnji meri določen v vsebinskem smislu.

Knjižnica Laško ima kot zavod 18-letno zgodovino in je med zadnjimi v slovenskem prostoru začela delovati s profesionalnim kadrom, in sicer šele leta 1976. **Sedaj sodi glede na število prebivalcev, ki jim je namenjena, med manjše, a sorazmerno dobro razvite slovenske knjižnice.** S temeljnim knjižničnim gradivom dosegamo standarde, manj z nakupom novosti, še manj pa s kadri in prostori. Od leta 1996 dalje smo bili na prostorskem področju deležni precejšnjih izboljšav v celotni mreži, in sicer v Laškem cca. 350 m² obnovljenih površin v letih 1999 in 2005, v Radečah 200 m² obnovljenih površin leta 2002 ter v Rimskih Toplicah 200 m² novih površin v letu 2010. Za nadaljnji samostojni razvoj Knjižnice Laško pa pridobitve osrednje knjižnice niso bile zadostne, tako da je knjižnica v Laškem iz leta v leto v večjih prostorskih težavah. Prostori so premajhni, nefunkcionalni, statika pa ne dovoljuje večjih obremenitev.

Knjižnica Laško je za redni program ter za investicije in tisk knjige v l. 2014 porabila 347.340,53 EUR.

Direktor Matej Jazbinšek je bil imenovan 18. 6. 2014, člani Sveta Knjižnice Laško pa so:

predstavnice ustanoviteljic: Mojca Krivec, Alenka Hren Medved, Metka Čulk (od novembra 2014);

predstavniki uporabnikov: Darinka Grešak, Roman Tušek, Mojca Povše;

predstavniki zaposlenih: Veronika Drašček, Gabrijela Pirš (predsednica sveta), Barbara Rančigaj;

Dejavnosti in naloge Knjižnice Laško kot javne službe opredeljuje Zakon o knjižničarstvu,

ki v 2. členu navaja naslednje dejavnosti:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V 16. členu pa zakon še posebej govori o splošnih knjižnicah, ki poleg nalog iz 2. člena tega zakona v svojem okolju opravljajo še naslednje:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in rabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

16. člen Zakona o knjižničarstvu določa tudi, da so splošne knjižnice vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

II POSEBNI DEL

1 ZAKONSKE OSNOVE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Knjižničarsko dejavnost urejajo zakonske in druge pravne podlage:

- Odlok o ustanovitvi JZ Knjižnica Laško (UL RS 114/03, 53/08)
- Zakon o knjižničarstvu (UL RS 87/01)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah in stroškov knjižnic (UL RS 19/03)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS 29/03)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/03, 70/08, 80/12)
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS 88/03)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS 105/03)
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (UL RS 85/10)
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2005 do 2015) (v letu 2014 podaljšani do maja 2017)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (UL RS 45/1994 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (UL 57/08 s spremembami)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-17 (UL 99/13)

Knjižničarstvo urejajo tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS 96/2002, 123/06, 7/07, 53/07, 65/07, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11, 111/13), Zakon o javnih zavodih (UL RS 12/91 s spremembami), Zakon o lokalni samoupravi (UL RS 72/93 s spremembami), Zakon o varnosti in zdravju pri delu (UL RS 43/11), Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (UL RS 21/95 s spremembami), Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS 86/04, 113/05, 51/07, 67/07) in druga zakonodaja, nanašajoča se na delo in poslovanje zavodov. Pri svojem delovanju se knjižnice ravna tudi v skladu z Etičnim kodeksom slovenskih knjižničarjev (1995).

Plače ureja plačna zakonodaja za javni sektor in področna zakonodaja, zadnjih nekaj let pa tudi obsežna interventna zakonodaja.

2 DOLGOROČNI CILJI RAZVOJA NAŠEGA KNJIŽNIČARSTVA

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 opredeljuje kot temeljno poslanstvo splošnih knjižnic, da naj postanejo središča za neomejeno dostopnost knjižničnega gradiva in informacij ter da morajo še povečati svojo aktivno vlogo v vseživljenjskem razvijanju bralne kulture, demokratičnega mišljenja in visokih meril informatizirane družbe. Sodobna, k uporabniku usmerjena splošna knjižnica je oblikovana kot prostor navdiha, učenja, srečevanj in druženj. Postaja pa tudi vse pomembnejši ponudnik kulturnih prireditev in oblik vseživljenjskega izobraževanja. Resolucija določa, da naj bi bil dosežen delež včlanjenih prebivalcev v splošne knjižnice 27 %, število izposojenih knjig na prebivalca 15 enot letno, odprtost na potencialnega uporabnika pa 700 sekund letno. Izboljšani naj bi bili pogoji za uporabo in razvoj portalov dLib in KAMRA. Resolucija spodbuja pretvorbe subvencioniranih knjig in revij v elektronski format. Podpira tudi platforme za prodajo elektronskih knjig.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo predpisuje izdelavo strateškega načrta javnega zavoda do konca leta 2014 in njegovo umestitev v občinski oz. lokalni program razvoja kulture. ZUJIK določa tudi ureditev lastniških razmerij prostorov.

Strategija razvoja splošnih knjižnic od 2013 do 2020, nastala v okviru Združenja splošnih knjižnic, pa nam je v vsebinskem smislu služila kot osnova za izdelavo našega strateškega načrta.

Nekateri splošni cilji razvoja knjižnične dejavnosti, za dosego katerih si trajno prizadevamo:

- Zagotoviti splošen dostop do knjižničnega gradiva na vseh nosilcih, do elektronskih publikacij, knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov za namene vseh vrst izobraževanja, informiranja in kulturne rasti občanov v vseh življenjskih obdobjih.
- Zagotoviti primerno strokovno pomoč, svetovanje, informiranje, informacijsko opismenjevanje, bibliopedagoško vzgojo in širjenje bralne kulture s strani knjižničnega kadra.
- Posodabljanje informacijsko tehnologijo, povečevati oddaljeni dostop do knjižnic.
- Pripomoči k enakopravnosti, demokratičnosti, kulturni blaginji v okolju delovanja ter soustvarjati možnosti za kvalitetnejše življenje tako posameznika kot tudi skupnosti.

V novem strateškem načrtu Knjižnice Laško pa najbolj izpostavljam sledeče cilje:

- Ohranjanje doseženega nivoja, številčnosti in uporabe oz. obiskanosti knjižničnih dejavnosti in storitev ter uvajanje novih. Tu mislimo na ohranitev ali rahlo povišanje uspešnosti dela knjižnice na vseh vsebinskih področjih, še posebej pri približevanju določilom nacionalnega programa za kulturo. Prizadevali si bomo za uvajanje novih dejavnosti in storitev, predvsem na področju e-storitev, vseživljenjskega učenja, informacijskega opismenjevanja, projektnega dela, dela z mladimi, zlasti na področju bralne pismenosti.
- Povečanje prostorov osrednje knjižnice v Laškem oz. nadaljevanje prizadevanj za umestitev prizidka h knjižnici, izvedba načrtovalskih aktivnosti, spremljanje možnosti pridobitve evropskih sredstev. Do leta 2017 je treba vsaj izbrati lokacijo in storiti naslednje konkretne korake.
- Razvoj mreže Knjižnice Laško, pri čemer mislimo na intenzivna prizadevanja za najbolj optimalno zagotavljanje dostopnosti do knjižničnih storitev vsem občanom, z bibliobusom na območju kozjanskih občin ali natančnejšo definicijo statusa in organiziranosti izposojevališč.
- Nadaljevanje razvoja domoznanske dejavnosti v smislu ohranjanja vloge knjižnice kot povezovalnega akterja domoznanske dejavnosti v okolju, bolj sistematičnega in usklajenega zbiranja domoznanskega gradiva, nadaljevanju domoznanskih predavanj, sodelovanj in eventualnih izdaj domoznanskih publikacij ter nadaljnjem razvoju domoznanstva v e-okolju (digitalizacija, spletni biografski leksikon, Kamra, dLib).

Cilje za zagotavljanje pogojev za delovanje knjižnic nam določajo zakonodaja in standardi, katerih veljavnost je podaljšana do maja 2017 in ostajajo nespremenjeni.

- Povečanje prostorov v celotni mreži na cca 2.000 m² s standardi predpisanih površin do leta 2017. Gre predvsem za knjižnične prostore osrednje knjižnice v Laškem in krajevne v Radečah. Mislimo na prizidek k obstoječi hiši v Laškem, v Radečah pa je smiselno razmišljati o možnosti priključitve sosednjega prostora h knjižnici, predvsem za pridobitev prireditvenega prostora.
- Število zaposlenih naj bi se približevalo standardom, po katerih naj bi Knjižnici Laško pripadalo 13,45 zaposlenih. V letu 2014 je bilo 9,1 zaposlenih.

- Temeljna knjižna zaloga 4 knjige na občana je dosežena, 0,4 izv. neknjižnega gradiva na občana pa še ne. Krajevna knjižnica naj bi imela najmanj 30 naslovov periodike, kar dosežemo, razen v izposojevališčih. Letni nakup naj bi znašal 250 enot knjižnega in 40 enot neknjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev. Tu standardov ne dosežemo zaradi prenizkih sredstev.
- Na 1.000 prebivalcev naj bi bilo v naših knjižnicah dostopno 1 uporabniško računalniško mesto, kar dosežemo.

3 IZPOLNJEVANJE CILJEV - PROGRAMA ZA LETO 2014

Nismo izpolnili ciljev, ki smo si jih zadali pri statističnem spremljanju našega dela (članstvo, obisk, izposoja), čemur bomo morali v tem letu posvetiti maksimalno pozornost. Na drugih področjih nam je tudi ostalo nekaj neizpoljenih nalog, opravili pa smo kar precej nenačrtovanega dela. Za redno knjižnično dejavnost, ki pa je letos, kot že rečeno, upadla, porabimo praktično večino naše časovne razpoložljivosti in še precej osebnega časa. V primerjavi s slovenskim povprečjem beležimo visoko članstvo, povprečen obisk, nekoliko podpovprečno izposajo ter zelo visok obisk in število prireditev, čez 400 v letu. Imamo široko mrežo knjižnic z 88-urno tedensko odprtostjo. Vse to zahteva zelo spretno in fleksibilno organizacijo dela, da je le-to opravljeno dobro in brez motenj.

Poleg rednega delovanja pa so lansko leto zaznamovale še nekatere prioritetne naloge:

- Leto 2014 je bilo izredno pestro na kadrovskem področju. Prva polovica leta je bila v znamenju postopkov za imenovanje novega direktorja, nato predajanja del s prejšnjo direktorico in uvajanja v vodenje. Veliko energije je bilo vložene v pridobitev nadomestne zaposlitve bibliotekarja, ki je bila zaradi nepridobitve soglasja izvedena s 3-mesečno zamudo. Precej (4 mesece) je bilo bolniške odsotnosti zaposlene višje knjižničarke v Radečah, ki smo jo nadomeščali zaposleni iz osrednje knjižnice in s študentskim delom. V Knjižnici Radeče smo za 4 mesece zaposlili tudi delavko prek javnih del. Do zamenjave podjemne delavke je prišlo v izposojevališču Zidani Most.
- Ob upokojitvi je direktorica Metka Kovačič za ustanovitelje, sodelujoče zavode in posameznike ter zaposlene v knjižnici pripravila strokovno ekskurzijo na Koroško ter v knjižnici Velenje in Ravne.
- Drugo polovico leta je v precejšnji meri zaznamovalo intenzivno nastajanje publikacije o knjižnici, ki je izšla v začetku leta 2015. Večino del je opravila Metka Kovačič, ki je bila v tem času že upokojena, veliko pa sem pri nastajanju sodeloval jaz, nekaj tudi Gabrijela Pirš, v precejšnjem obsegu tudi izven rednega delovnega časa. V sklopu teh del je bilo opravljenih precej nalog, ki bi jih morali storiti tudi sicer, prav tako pa smo pridobili pomembna znanja za bodoče delo.
- Po nekaj sestankih z oddelkom za okolje na Občini Laško in celjskim Zavodom za varstvo kulturne dediščine smo pridobili spomeniško varstvene smernice za prizidek h knjižnici. Sedaj se je treba odločiti o lokaciji prizidka, ga umestiti v OPPN starega mestnega jedra in izvesti nadaljnje korake.
- Na prostorskem področju je bil tudi sprejet sklep, da se izvedejo aktivnosti za pridobitev uporabnega dovoljenja za podstrešje, za kar so tudi zagotovljena sredstva v proračunu za l. 2015.
- V prostorih občine smo dobili prostor velikosti cca 20 m² za skladišče, ki bo omogočil kolikor toliko znosno nameščanje gradiv za cca 3 leta. Načrtovane preselitve gradiva smo izvedli v precejšnji meri.
- V začetku leta so nam vzela precej časa in energije dogovarjanja glede financiranja z Občino Radeče. Občutno nižji plan kot v prejšnjih letih je sicer bil realiziran, bile so pokrite tudi terjatve za l. 2013. Planirano redno financiranje za l. 2015 je spet nekoliko višje.
- Nenačrtovana je bila tudi s strani ministrstva zahtevana revizija prevedbe plač in ukrepov v zvezi s tem. Revizija je pokazala le dve manjši napaki pri izračunu plač, ki smo jih odpravili.
- Po zaposlitvi prek javnih del smo v radeški knjižnici opravili inventuro. Ob zamenjavi delavke smo ročno inventuro izvedli tudi v Zidanem Mostu.
- Zelo aktivno smo se vključevali v delovanje slovenskih bibliotekarskih teles. Sodelovali smo pri organizaciji posvetovanja sekcij Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) v Laškem, z domoznanskimi vodnji po Laškem in knjižnici. Matej Jazbinšek je postal predsednik Društva bibliotekarjev Celje, član Upravnega odbora ZBDS in član UO Kalanovega sklada. Je tudi član skupine za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva pri Združenju slovenskih splošnih knjižnic.

3.1 ORGANIZACIJSKI, PRAVNI, UPRAVNI IN RAČUNOVODSKI DOGODKI

V tem letu so v polno veljavo stopile nekatere spremembe zakonodaje, ki v določeni meri vplivajo tudi na naše delo: spremembe ZUJIK-a in nova Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-17. Najbolj neracionalna določba v teh dokumentih je bila glede vsakoletnega izobraževanja članov sveta zavoda, kar je bilo konec leta omiljeno na individualno izobraževanje prek spleta, s čimer so bili naši člani seznanjeni in so to tudi opravili. K reševanju določbe o odnosih pri upravljanju prostorov pa je Občina Laško že pristopila konec leta in bo to formalno opravljeno v kratkem. Intenzivno smo sodelovali tudi pri napovedovanih spremembah zakona o knjižničarstvu. Vložili smo kar nekaj pripomb na predlog sprememb, a zaradi zamenjave vlade do sprememb zakona ni prišlo, kar pa naj bi se vendarle zgodilo kmalu.

Spremljali smo informacije in delo naše profesionalne službe Združenja splošnih knjižnic za pomoč direktorjem, na katerega smo se obrnili za informacije v zvezi z nadomestno zaposlitvijo in izpeljavo postopkov ter glede avtorskih pravic in varstva osebnih podatkov pri objavi fotografskega materiala v knjigi o knjižnici.

Veliko dopisovanj in sestankov je bilo na začetku leta potrebnih zaradi situacije v Občini Radeče. Že v lanskem poročilu smo predstavili neustreznost financiranja za leto 2013. Za potrebe pogovorov na Občini smo opravili natančno analizo internih del zaradi opravičevanja skupnih stroškov. Razmišljali smo tudi o drugačni organiziranosti, pogodbeni vezanosti namesto soustanoviteljstva, in se o takšnih oblikah natančno pozanimali v knjižnicah v Celju in Mozirju, ki imajo takšna razmerja z nekaterimi občinami. Prizadevanja so rezultirala v poplačilu dogovorjenega dolga za l. 2013 v višini 6.176,95 eur in v izpolnitvi vseh pogodbeno dogovorjenih zneskov za l. 2014 (razen ne v celoti za investicije), ki pa so absolutno neustrezna. Planirane vsote za l. 2015 so nekoliko povišane, kar nam daje upanje na vzpostavitev financiranja pred znižanji.

V letu 2014 je imel Svet Knjižnice Laško svet 5 sej, od tega 2 korespondenčni. Na drugi seji v letu je svet med prispelima vlogama izbral kandidata za direktorja knjižnice in ga po vseh opravljenih postopkih na tretji seji v letu tudi imenoval. Nova članica sveta je po odstopu Mateja Jazbinška na volitvah v kolektivu postala bibliotekarka Barbara Rančigaj, svet pa je za novo predsednico izvolil Gabrijelo Pirš. Občinski svet Občine Radeče je 25. 11. 2014 sprejel sklep, da je nova predstavnica soustanovitelja v svetu knjižnice Metka Čulk, socialna delavka na OŠ Primoža Trubarja Laško, ki jo mora svet na prvi seji v letu 2015 še potrditi. Zadnji dve seji v letu sta bili korespondenčni, prva za soglasje članov k priporočilu sveta k predlogu za podelitev Zlatega grba Občine Laško Metki Kovačič ter druga za soglasje k zaposlitvi bibliotekarja za nedoločen čas in za sklepanje avtorskih pogodb za realizacijo prireditev v Knjižnici Laško do konca leta 2014.

V skladu z zakonodajo smo izvedli izobraževanje vseh oseb iz varstva pri delu.

Do končne oblike smo pripravili Strateški načrt Knjižnice Laško 2014-19 in sodelovali pri nastajanju Lokalnega program za kulturo občine Laško 2014-17.

Na računovodskem področju so bile potrebne določene uskladitve zaradi dolga Občine Radeče. Po dopisu ministrstva smo morali poročati o postopkih, izvedenih glede preverbe prevedbe plač. Ker to prej še ni bilo opravljeno, smo naročili revizijo prevedbe plač iz l. 2008 pri podjetju AB aktiva d.o.o. Pri reviziji ni bilo zaznanih napak pri prevedbi plač. Dve manjši napaki pri obračunu plač, in sicer pri zaposleni na delovnem mestu knjižničar, kjer je pri izračunu dodatka za delovno dobo upoštevan tudi čas njenega javnega dela pred letom 1999, ter pri nadomestilih plač za čas odsotnosti z dela, kjer je bila kot osnova za nadomestilo plače upoštevana bruto osnova za pretekli mesec, tako kot v občinski upravi, smo odpravili. Z omenjeno delavko pa smo se dogovorili za vrnitev preplačila.

Sredi leta smo morali pripraviti polletno finančno poročilo. Z aprilsko plačo sta dva zaposlena, ki sta redno napredovala že pred tem, pridobila pravico do izplačila višje plače. Nekaj sprememb je bilo tudi zaradi izplačila odpravnine, refundacij v zvezi z daljšo bolniško odsotnostjo, novih izračunov plač za javno delavko in novo zaposleno bibliotekarko ter davčno olajšavo pri plači.

Pristopili smo tudi k skupnemu naročilu hrambe e-računov preko UJP-a. Glede na našo vezanost na občinski računovodski program smo na tem področju sledili Občini Laško. Kakšnih večjih postopkov v zvezi z e-računi v l. 2014 nismo izvedli, ampak jih rešujemo sproti z l. 2015 in prehodom na e-račune. Večjih težav zaenkrat nimamo, nekaj zadev pa je treba še pourediti. Občina Laško je konec l. 2014 pripravila tudi pogodbo za sredstva v upravljanju. Gre za postopek predvsem formalne narave, ki pa je zahteval predvsem nekaj sprememb pri računovodskih bilancah zaradi pripisane vrednosti Laškega dvorca v sredstva v upravljanju.

3.2 POGOJI ZA DELO NAŠIH KNJIŽNIC

3.2.1 Prostorska problematika in nakup osnovnih sredstev

V zvezi s celotnim podrobnim prostorskim načrtom starega mestnega jedra smo se v začetku leta 2014 sestali z Oddelkom za okolje in prostor Občine Laško in z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Celje. Po še nekaj sestankih smo s strani Zavoda pridobili spomeniško varstvene usmeritve za idejni načrt prizidka, in sicer negativno mnenje na vloženo idejno zasnovo za prizidek h knjižnici na severni strani, pa tudi za širitev v Jeršetovo hišo, ki jo je predlagala občina. Ob tem je v smernicah Zavod predlagal širitev oz. postavitev novega objekta na mestu sedanjega Rdečega križa. Nadaljnji koraki morajo biti pogovori z Občino Laško o umestitvi prizidka v podrobni prostorski načrt za staro mestno jedro glede na smernice Zavoda.

Še naprej smo opozarjali tudi na naraščajočo prostorsko stisko v laški knjižnici in na potrebo po skladišču. Pri tem smo bili uslišani in v drugi polovici leta smo pridobili skladišče v prostorih Občine Laško v velikosti nekaj več kot 20 m². Prostor smo nekoliko uredili, opremili z našimi starimi policami in določeno gradivo že preselili. Po naših izračunih naj bi prostor omogočal namestitev cca. 6.000 enot gradiva. Še vedno smo si prizadevali uporabnega dovoljenja za podstrešje. Dosegli smo, da ustanovitelj s tem soglaša in da je v proračunu za l. 2015 zagotovil sredstva za pridobitev potrebne projektne dokumentacije. K postopkom nameravamo pristopiti čim prej.

Nizka investicijska sredstva smo na prostorskem področju v letu 2014 porabili za oljni oplesk močno poškodovanih zunanjih kril oken v prvem nadstropju dvorca. Nekaj manjših popravil in ureditev skladišča na občini je bila izvedena s pomočjo delavcev družbeno koristnih del ob minimalnih nujnih stroških.

Prostorska stiska v osrednji knjižnici je vedno večja in vedno več časa porabimo za neprestano prestavljanje knjižničnih gradiv in za skrb da bi bila zbirka čim bolj živa, pregledna in dostopna. V ta namen smo nabavili tudi 4 omarice za prireditveni prostor, kamor bomo še namestili nekaj gradiva, kljub statičnim omejitvam.

S sredstvi ministrstva v okviru razpisa IKT-opreme in sredstvi Občine Radeče smo zamenjali 3 računalnike v radeški knjižnici in z lastnimi sredstvi računalnik za računovodstvo v Laškem.

V lanskem letu je bilo potrebno izvesti popravilo ene izmed klim v Knjižnici Radeče in manjše popravilo plinske peči v Laškem.

3.2.2 Kader in dogodki na kadrovskem področju

Stanje zaposlenih konec leta 2014 je bilo v Knjižnici Laško 9,1 delavca, in sicer 6,6 strokovnega delavca, direktor, računovodkinja za celoten zavod in 0,5 čistilke za Knjižnico Laško.

Zaposleni so bili naslednji delavci:

- 1 bibliotekarka (b. specialist) - zadolžena za vodenje del v COBISS-u, sodelovanje pri nabavi, organizaciji dela v izposoji, domoznanstvu, izvajalka strokovno urejevalnih del, informatorka in svetovalka,
- 1 bibliotekarka (samostojna b.) – svetovalka, informatorka, izvajalka strokovno urejevalnih del, izposojevalka ter izvajalka prireditev,
- 1 bibliotekarka (bibliotekarka) – svetovalka, informatorka, izvajalka strokovno urejevalnih del in del na računalniškem področju, izposojevalka ter izvajalka prireditev,
- 1 višja knjižničarka (višja b. sodelavka) - svetovalka, informatorka, izposojevalka ter organizatorica in izvajalka prireditev za odrasle in otroke v knjižnici v Radečah,
- 1 knjižničarka (samostojni k. referent) - izposojevalka gradiv v knjižnici v Laškem in Rimskih Toplicah, svetovalka, izvajalka prireditev za otroke,
- 0,5 knjižničarke (samostojni k. referent) - izposojevalke gradiv v knjižnici v Laškem, svetovalke, zadolžene za pregledovanje opominov in za blagajno; delavka je polovično upokojena,
- 0,6 knjižničarke - izposojevalke gradiv v knjižnici v Laškem in Rimskih T., zadolžene tudi za pomožna strokovna dela ter sodelovanje pri izvajanju prireditev; samo delna zaposlitev,
- 0,5 knjižničarke (višji k. referent) - zadolžene za prenos računalniških podatkov knjižničnih novosti, odpis gradiv, evidenco o računih in o »sivi literaturi«; delavka je polovično upokojena,
- 1 računovodkinja, ki naj bi polovično opravljala poslovno-sekretarska dela, dejansko pa je v letu 2014 še 60 % časa porabila za računovodstvo, ostalo pa za administrativna in knjižničarska dela,
- 0,5 čistilke, ki opravlja tudi dela zaščite knjižnega gradiva in kurirska dela; polovična zaposlitev,

- direktor, dipl. komparativist in sociolog kulture (samostojni bibliotekar) – strokovno in poslovno vodi zavod, skrbi za primerne pogoje dela, vodi nabavo knjižničnega gradiva, organizacijo prireditev za odrasle v Laškem in Rimskih Toplicah ter domoznanstvo.

Tudi letos so bila zahtevnejša dela pri vzdrževanju in razvijanju računalniškega sistema opravljena preko podjemne pogodbe, prav tako tudi 2 uri izposojevalnega dela otrokom v knjižnici v Šentrupertu ter 3-urno izposojevalno delo v knjižnici v Zidanem Mostu. S študenti smo si pomagali pri rednem izposojevalnem delu v Jurkloštru 3 ure, v Šentrupertu 2 uri in v Radečah 3 ure tedensko – v prvi polovici leta. Čiščenje knjižnice v Radečah opravlja servis.

V Knjižnici Radeče je bilo potrebnega veliko prilagajanja pri zagotavljanju nemotenega poteka delovnega procesa zaradi dolgotrajnejše bolniške odsotnosti tam zaposlene višje knjižničarke - skupaj 88 delovnih dni, ki smo jih pokrivali z nadomeščanjem iz matične laške knjižnice in povečanim obsegom študentskega dela. Dejavnosti poleg rednega izposojevalnega dela pa niso mogle biti opravljene v takšnem obsegu kot sicer.

V tem letu je prišlo do nekaterih večjih kadrovskih sprememb. Sredi leta se je upokojila dolgoletna direktorica knjižnice Metka Kovačič. Na njeno mesto je bil imenovan Matej Jazbinšek, ki je bil prej že več let zaposlen v zavodu na delovnem mestu bibliotekar.

Po dolgih prizadevanjih smo od Občine Laško vendarle dobili soglasje za nadomestno zaposlitev na delovno mesto bibliotekar. Razpis je bil objavljen v začetku septembra, po vseh izbirnih postopkih pa smo novo zaposlitev realizirali konec oktobra. Zaposlili smo bibliotekarko Jerico Horjak, za nedoločen čas s poskusno dobo 5 mesecev. Pri novi zaposleni za obdobje 24 mesecev uveljavljamo tudi davčno olajšavo pri plačevanju prispevkov pri plači (tako smo v dveh mesecih in pol privarčevali 552 eur).

V poletnem času smo tudi uspešno kandidirali na programu javnih del za knjižnico Radeče in zaposlili Tjašo Mladovan za 4 mesece, do konca leta. Interes Občine Radeče je bil tudi za javna dela v letu 2015, vendar v izbirnem postopku naša prijava ni bila izbrana.

Do spremembe je prišlo tudi pri izvajanju podjemnega dela v izposojevališču v Zidanem Mostu. Po odhodu gospe Mare Hohkraut, ki je opravljala delo od l. 2007, smo veliko razmišljali o redni polni zaposlitvi, oz. da bi izposoja pokrila katera izmed zaposlenih knjižničark. Naposled smo se odločili za nadaljevanje podjemnega dela, ki ga je s l. 6. prevzela gospa Anita Jazbec.

Spremembe na delovnem mestu direktorja in bibliotekarja zahtevajo določeno uvajanje in čas za prevzem vseh novih nalog in njihovo izpolnjevanje, predvsem pri vodenju. Formalno gledano je potrebna tudi nova razdelitev del in posledično določeni popravki pri opisu del in nalog. Tega v l. 2014 nismo storili, je pa to naloga za letos.

Naloge za delovno mesto računovodja-poslovni sekretar še vedno niso dokončno opredeljene. Razdelitev del in uvrstitev v plačne razrede je bila proučena, potrebne bi bile tudi dopolnitve v sistemizaciji. Za računovodstvo je zaposlena porabila 60 % delovnega časa. Za preostalo delo ji je delegirala naloge bibliotekarka, in sicer enostavnejša urejevalna dela v knjižnici ter računalniška (digitalizacijska) in administrativna dela (računalniški vnos knjižnične dokumentacije). Takšna ureditev ni optimalna in še vedno menimo, da bi računovodkinja svoje delo lažje opravljala znotraj večjega sistema, kar bi bilo navsezadnje tudi cenejše (v ta namen je bilo izvedenih tudi nekaj poizvedb o strošku računovodstev v nam primerljivih knjižnicah).

Izvedeni so bili tudi letni pogovori z zaposlenimi in ocenjevanja.

3.2.3 Temeljno knjižnično gradivo in prirast

Tabela: Knjižnična zaloge na dan 31.12.2014

KNJIŽNICA	Knjižnična zaloge (stanje 31. 12. 2014)			
	knjige	serijske publikacije letniki	Neknjžn. gradivo	SKUPAJ
Laško	54.991	1.635	4.878	61.504
Radeče	21.438	196	1.256	22.890
Rimske Toplice	14.951	119	683	15.753
Izposojevališča	3.989	29	86	4.104
SKUPAJ	95.369	1.979	6.903	104.251

Konec leta 2014 je znašala temeljna knjižnična zaloga 104.251 enot, katere porazdeljenost po posameznih knjižnicah je razvidna iz tabele. Odpis je znašal 739 enot. Nabavo knjižničnega gradiva in obdelavo izvajamo centralno v knjižnici Laško. Nekatero domoznansko, čitalniško ter zahtevnejše strokovno in leposlovno gradivo, v pretežni meri pa tudi neknjižno gradivo, kupujemo v enem izvodu za osrednjo knjižnico, nato pa kroži po enotah oz. ga po potrebi meddodelčno izposojamo.

Pri zalogi izposojevališč v Jurkloštru, Šentrupertu in Zidanem Mostu je navedeno računalniško vpisano gradivo, sicer pa se v vsakem izposojevališču nahaja še ok. 1.000 enot, ki niso računalniško obdelane. Poleg tega po njih kolekcije knjižnih novosti krožijo (zamenjamo jih trikrat letno), zbirke pa so dopolnjene tudi s preseljenimi kolekcijami iz osrednje knjižnice. Tako se v vsakem izmed izposojevališč vedno nahaja med dva in tri tisoč enot gradiva.

Tabela: Prirast po vrstah gradiva v letu 2014 – št. enot

KNJIŽNICA	Nakup knjižničnega gradiva			Darovi- skupaj	Skupen prirast v letu 2014			
	Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Skupaj		knjige	serijske publikacije	Neknjiž gradivo	SKUPAJ
Laško	1.944	180	2.124	187	1.964	142	205	2.311
Radeče	561	41	602	66	585	40	43	668
Rimske T.	452	66	518	77	488	23	84	595
Izposojevališča	153	1	154	37	179	7	5	191
SKUPAJ	3.110	288	3.398	376	3.216	212	337	3.765

(op.: V prvem delu tabele (nakup) so v rubriki Knjižno gradivo upoštevane knjige in serijske publikacije skupaj.)

V letu 2014 je bilo kupljenih 3.398 enot knjižničnega gradiva, 367 enot pa je bilo podarjenih, skupno je znašal prirast 3.765 enot. Nakup je bil zaradi nižjih sredstev Občine Radeče in Ministrstva za kulturo skoraj za 400 enot nižji kot leto prej. Omogočen je bil dostop do 6 baz podatkov. Za nakup smo porabili 67.621,82 EUR, in sicer 35.326,21,00 EUR Občine Laško, 6.005,76 EUR Občine Radeče, 9.897,85 EUR lastnih sredstev in 16.392,00 EUR sredstev ministrstva.

V prijavi na neposredni poziv za nakup knjižničnega gradiva smo načrtovali nakup 290 enot knjižničnega gradiva na 1.000 prebivalcev, kar je skupno 5.153 enot, ki smo ga zaradi nezadostnih sredstev že v planu znižali na 3.262 enot in realizirali v višini 3.398 enot. Sicer smo se pri načrtovanju in realizaciji držali vseh zahtev poziva Ministrstva za kulturo.

Razmerje v nakupu naslovov med strokovno literaturo in leposlovjem je bilo 55 : 45 med literaturo za odrasle in otroke pa 68,5 : 31,5. Kupili smo predpisano število z MIK in Javne agencije za knjigo podprtih publikacij, del s področja slovenistike, humanistike in kvalitetnejših prevodov. Podrobnejša struktura nabavljenih izvodov je razvidna iz tabele.

Tabela: Prirast knjižničnega gradiva (izvodi) po strokovni klasifikaciji (UDK) v letu 2014

UDK	0	1	2	3	5	6	7	80	82.01	82 leposlovje	9	SKUPAJ
Št. enot	282	142	89	274	87	369	410	50	36	1.834	192	3.765

Razlaga strokovnih skupin po UDK

0 – enciklopedije, računalništvo, 1- filozofija, psihologija, etika, 2 – verstva, 3 – družboslovje, ekonomija, pravo.. 4 – skupina ni zasedena. 5 – naravoslovje, 6 - uporabne vede, medicina, tehnika, kmetijstvo... ,7 – arhitektura, umetnost, glasba, šport, videoposnetki, glasbeni posnetki, 80 – jezikoslovje, 82.01/09 – literarna teorija in zgodovina, 82 – leposlovje, 9 – zgodovina, zemljepis, domoznanstvo

Odločanje pri nabavi je težko, predvsem zaradi nižjih finančnih sredstev. Oblikovati je treba kvalitetne zbirke in upoštevati tudi povpraševanje ljudi. Knjižni trg je dokaj razdrobljen in nekonsistenten, večja se razkorak med nekvalitetno literaturo, šundom in vprašljivimi, poljudno strokovnimi publikacijami na eni strani ter preveč specialnimi in literarno zaprtimi deli na drugi strani. Zato je naše poznavanje knjižnega trga, primeren izbor gradiv, ažurnost in dobro svetovanje še toliko pomembnejše.

Že nekaj časa se v slovenskem prostoru pojavljajo ideje o nekakšni obliki skupne nabave za splošne knjižnice, čemur Knjižnica Laško nasprotuje. Spomladi je bila oblikovana pri Združenju splošnih knjižnic delovna skupina za nabavo in obdelavo, katere naloga je preučitev stanja v splošnih knjižnicah na tem področju. Član skupine je tudi direktor Knjižnice Laško Matej Jazbinšek.

3.2.4 Računalniška opremljenost

Število računalnikov v naših knjižnicah se zadnjih nekaj let ne spreminja, saj smo dosegli optimalno stanje, glede na standarde in naše prostore. Uporabnikom je bilo v osrednji knjižnici v Laškem konec leta 2014 namenjenih 10 računalniških mest, 3 tiskalniki in skener ter možnost brezžične povezave na internet v računalniški čitalnici. V Radečah so na voljo 4 računalniki, 2 tiskalniki in skener, v Rimskih Toplicah pa 3 računalniki in 2 tiskalniki. Naši uporabniki lahko v izposojevališčih koristijo po eno računalniško mesto z dostopom do interneta in s tiskalnikom. Za delo bibliotekarskega kadra je na voljo 12 osebnih računalnikov, 1 prenosnik, 1 strežnik, 3 črno-beli in 3 barvni tiskalniki ter 2 LCD-projektorja.

Stanje računalniške opreme v vseh knjižnicah skupaj je bilo konec leta 2014 sledeče: 34 računalnikov, 14 tiskalnikov, 2 skenerja in 2 LCD-projektorja, poleg tega pa še 7 specialnih tiskalnikov in 6 čitalcev črtnih kod za potrebe obdelave in izposoje.

Najslabše stanje glede starosti opreme je bilo v Radečah. Kljub slabši finančni situaciji nam je uspelo to izboljšati. Bili smo uspešni pri kandidiranju za sredstva na razpisu Ministrstva za kulturo. S tem denarjem in soudeležbo Občine Radeče smo zamenjali dva najbolj dotrajana računalnika za uporabnike in z občinskimi sredstvi en računalnik za potrebe izposoje in svetovanja v Radečah. Z lastnimi sredstvi smo v Laškem nabavili še en računalnik za računovodkinjo.

Z aprilom 2014 smo po skupnem pristopu Občine Radeče in javnih zavodov prešli na novega ponudnika internetnih in telefonskih storitev v Knjižnici Radeče, T-2. Gre za priklop na optično napeljavo, precej pa se je znižal tudi mesečni strošek. Ob posodobitvi računalniške opreme je zdaj mogoče urediti tudi brezžični dostop do interneta v knjižnici za uporabnike.

V Laškem nas je OŠ Primoža Trubarja kot nosilec vključila v projekt ministrstva za izobraževanje IR-Optika, v okviru katerega so se dela za napeljavo optike že začela in naj bi omogočil priklop na optično omrežje v letu 2016.

V letu 2014 smo tudi sodelovali pri izpolnjevanju natančnega vprašalnika o stanju IKT-opreme v naših knjižnicah v okviru osrednjih območnih knjižnic. Izvedli smo še manjše posodobitve programske opreme na računalnikih v računalniški učilnici in preverjali možnosti za dodatno "varnostno gostovanje" na Arnesovem strežniku.

3.3 DELO NAŠIH KNJIŽNIC Z UPORABNIKI

3.3.1 Odprtost knjižnic

Vse naše knjižnice skupaj so bile pretežno del leta 2014 odprte 88 ur tedensko (Laško 45 ur, Radeče 23 ur, Rimske T. 14 ur, Jurklošter, Šentrupert in Zidani Most pa po 2 uri). Zahteve uredbe glede odprtosti smo po številu ur dosegli. Nimamo pa z njo v Laškem povsem usklajene razporeditve ur po dnevih.

V izposoji so v preteklem letu delali 1 ali 2 bibliotekarja, 1 višja knjižničarka in 2 ali 3 knjižničarke (odvisno od frekvence obiskov).

3.3.2 Članstvo in obisk naših knjižnic

Tabela: članstvo in obisk naših knjižnic

Knjižnica	Članstvo v knjižnicah		Obisk knjižnice (zaradi izposoje gradiva na dom in v čitalnici)	
	Število članov knjižnic	% prebivalcev včlanjenih v knjižnico	Število obiskov	število obiskov knjižnice na prebivalca
Laško	2.815	31,3	57.077	6,3
Radeče	1.186	27,2	17.595	4,0
Rimske T	644	31,1	12.291	5,9
Šentrupert	120	14,8	1.169	1,4
Jurklošter	125	16,0	832	1,1
Zidani M.	170	22,5	1.032	1,4
SKUPAJ	5.060	28,5	89.996	5,1

Pri izračunih smo uporabljali naslednje podatke glede števila prebivalcev posameznih krajev: Laško 9.000, Radeče 4.356, Rimske Toplice 2.069, Jurklošter 783, Zidani Most 755, Šentrupert 809 (17.772)

Pri nas je bilo 2014. leta 28,5 % prebivalcev članov knjižnic, in sicer v Laškem 31,3, Radečah 27,2 in Rimskih Toplicah 31,1. V Sloveniji pa jih je bilo v letu pred tem 23,9 %.

V tabeli je predstavljen tudi obisk knjižnice zaradi izposoje, podaljšanj, rezervacij, obiska čitalnice ali uporabe računalnika, ki je skupno znašal 89.996. Skupaj s prireditvami, ki jih je obiskalo 11.041 obiskovalcev, pa 100.037 **fizičnih obiskovalcev**. Če prištejemo še obiske naše spletne strani od doma (cca 14.400) in obiske naših vsebin na spletnih portalih (Kamra, Biografski leksikon), ki jih je bilo več kot 12.500, je imela naša knjižnica skupno preko **127.000 obiskovalcev**.

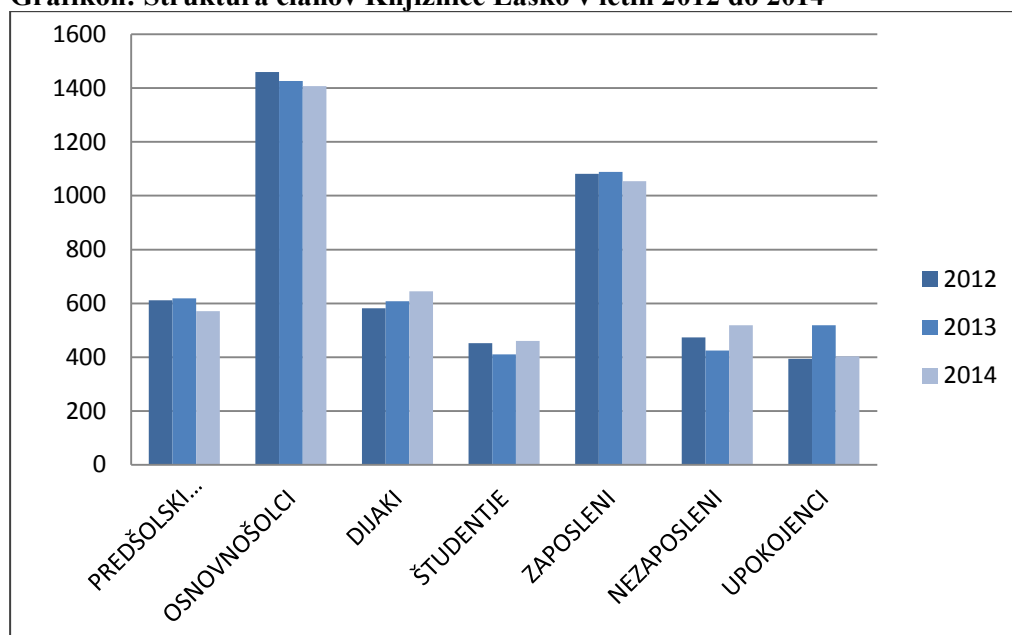
Najbolj natančno štet je obisk zaradi izposoje, podaljšanj in rezervacij, ki je evidentiran računalniško. Zato le-tega uporabljamo za primerjanja. Pri nas je leta 2014 znašal 66.496 (Laško 41.977, Radeče 12.095, Rimske Toplice 9.391, izposojevališča 3.033).

Naš občan je knjižnice zaradi izposoje na dom obiskal 3,7-krat, in sicer Laščan 4,7-krat, Radečan 2,8-krat in Rimljan 4,5-krat, občan, ki gravitira na izposojevališča, pa 1,3-krat. **Slovenec je povprečno v letu pred tem obiskal knjižnice zaradi izposoje 3,6-krat**. Pri tem niso šteti obiski zaradi obiska čitalnice, udeležbe na prireditvah in obiskovalci, ki so prišli samo po informacije.

Struktura članov Knjižnice Laško v letu 2014 je bila sledeča:

571 predšolskih otrok oziroma 11,3 %, 1.408 osnovnošolcev - 27,9 %, 645 dijakov - 12,7 %, 460 študentov - 9,1 %, 1.054 zaposlenih - 20,9 %, 519 nezaposlenih - 10,2 %, 403 upokojevci - 7,9 %.

Grafikon: Struktura članov Knjižnice Laško v letih 2012 do 2014

Glede na prejšnje leto se je povečalo število dijakov, študentov in nezaposlenih, zmanjšali pa so se deleži predšolskih otrok, učencev, zaposlenih in upokojevcev.

3.3.3 Izposoja na dom in v knjižnici ter obisk prireditev

Tabela: Izposoja na dom in v knjižnici ter število in obisk prireditev

Knjižnica	Izposoja na dom in v knjižnici		Število prireditev in obisk le teh			
	Število izposojenih enot	Št.izposoj. enot na prebivalca	Prireditve za mlade		Prireditve za odrasle	
			število	obisk	Število	obisk
Laško	146.920	16,3	166	4.548	27	1.615
Radeče	56.782	13,0	98	1.922	6	280
Rimske T.	29.708	14,6	77	1.650	8	466
Jurklošter	1.346	1,7	12	120		
Šentrupert	2.554	3,1	10	250		
Zidani Most	3.045	4,0	10	190		
SKUPAJ	240.354	13,5	373	8.680	41	2.361

V tabeli je predstavljena izposoja knjižničnega gradiva na dom in v knjižnici (branje in uporaba gradiv v čitalnici in v drugih območjih je šteto prek vzorcev).

Izposoja knjižničnega gradiva samo na dom je pri nas v letu 2014 znašala 201.754 enot oz. 11,3 enote na občana, in sicer: Laško 122.838 enot oz. 13,6 na občana, Radeče 47.682 enot oz. 10,9 na občana, Rimske T. 24.458 enot oz. 11,8 na občana, Šentrupert 2.506 enot oz. 3,1 na občana, Jurklošter 1.346 enot oz. 1,7 na občana in Zidani Most 2.924 enot oz. 3,8 na občana. **Povprečna izposoja knjižničnega gradiva na slovenskega državljana pa je v letu pred tem znašala 12,4 enote.**

Trudili smo se z omejevanjem podaljšanj izposojevalnih rokov, kar v določeni meri tudi znižuje skupno število izposoj.

Izposoja gradiva na dom je v enoti Laško v letu 2014 zajemala 58 % leposlovja, 35,4 % stroke, 4,3 % AV-gradiva in 2,3 % revijalnega tiska.

Za izboljšanje bralne kulture in njene kvalitete smo v letu 2014 poleg prireditev in redne bibliopedagoške dejavnosti organizirali:

Za otroke: Predšolsko bralno značko je osvojilo 277 otrok. Otroke, ki so obiskovali pravljíčne urice, smo seznanjali s knjižnico in jih včlanili. S posebno zgibanko smo predstavili knjižnico prvošolcem in njihovim staršem. Za nižjo stopnjo osnovne šole smo izvajali bibliopedagoške ure, s sedmošolci državni projekt "Rastem s knjigo", višješolce smo informacijsko opismenjevali in sodelovali pri vseslovenskem Megakvizu, ki ga je reševalo 512 otrok. Domoznanski kviz o Laškem je lani reševalo 60 učencev. Za Slomškovo bralno značko pa je bralo 30 otrok. Čez vse leto so potekale po vseh knjižnicah 1-krat do 2-krat tedensko pravljíčne urice, občasno delavnice, enkrat mesečno pa popoldanske pravljíce. Za otroke podružničnih šol smo pripravili Knjižnične nahrbtnike, ki so krožili med učenci.

Za odrasle: Bralno značko za odrasle je osvojilo 155 članov knjižnic. Nadaljevali smo tudi ponudbo »Vedno lepih knjig«. Osrednji dogodek naših bralnih aktivnosti je prireditve in hkrati proslava ob dnevu reformacije, ki jo podpira tudi Občina Laško. Sodelovali smo v regijskem projektu predstavljanja kvalitetnih knjig "Priporočamo" in se vključili v vseslovenski projekt prispevanja priporočenih literarnih del na portal Dobre knjige. Brali smo oskrbovancem v Domu starejših in jim dostavljali knjižnično gradivo. Pripravljali smo priporočilne sezname s predstavitvami knjig, povezanih s prireditvami in knjižnimi razstavami, za počitniško branje, ponudili "Mačka v žaklju" – izbrano počitniško branje v vrečki, priporočali kvalitetne knjige z manjšimi razstavami na izpostavljenih mestih v knjižnici. Pripravljali smo literarne prireditve in predstavitve različnih dobrih knjig ter pogovore s člani bralne značke. Z literarnim večerom smo se vključili v vseslovensko "Noč knjige". Veliko smo brali, na različne načine pridobivali informacije o novostih in si prizadevali za dobro svetovanje.

3.3.4 Informacijsko delo in računalniške usluge

Podatki glede statistike ogledov spletne strani so v zadnjih letih bolj verodostojni, saj izključujejo avtomatske ogleds spletne strani t. i. spletnih robotov, vendar še zdaleč ne upoštevajo vseh ogledov zaradi t. i. piškotkov. Po razpoložljivi statistiki je bila knjižnična domača stran v letu 2014 izven prostorov knjižnic obiskana 14.400-krat (zaradi piškotkov je lahko dejansko število tudi enkrat višje).

Prisotni smo na družbenem omrežju Facebook, prek katerega komuniciramo s 740 uporabniki. Na portalu Kamra si je lani naše vsebine ogledalo 995 uporabnikov. Naša gesla na Spletnem biografskem leksikonu celjske regije in Zasavja pa so imela 11.640 vpogledov.

Uporaba računalnikov v naših knjižnicah je precej upadla (skupaj ok. 2.639 obiskov, od tega 2.389 v krajevnih knjižnicah in cca. 250 v izposojevališčih), se pa povečuje delo uporabnikov v knjižnici na lastnih napravah, sploh v Laškem, kjer je v podstrešnih prosorih mogoča brezžična priključitev na internet. Višji je tudi obisk spletne storitve Moja knjižnica, in sicer za 20 % (529 naročil prostega knjižnega izvoda, 563 rezervacij sposojenega gradiva in 1.225 podaljšanj).

Imeli smo naročene baze podatkov Tax-Fin-Lex, Gvin com, Naxos Music in Ebsco Host, Oxford reference in dictionary ter spletni arhiv časopisa Večer. Na področju omogočanja dostopa do naročenih baz podatkov še vedno nismo zadovoljni z našimi rezultati. Baze promoviramo z informacijskimi zgibankami in ob svetovalnem delu, na njih občasno tudi opozorimo v Laškem biltenu in nagovarjamo ciljne publike, a morali bomo storiti še več. Štetje uporabe je zaradi različnih posrednikov, ki nam omogočajo dostop, neenotno, lahko pa primerjamo podatke z lanskim letom. V letu 2014 smo tako beležili 114 sej prek oddaljenega dostopa, kar je 40 % več kot leto prej, podatkov dostopov iz knjižničnih računalnikov pa za posamične knjižnice v regiji ne moremo dobiti.

Zaradi visoke članarine, majhnega števila zanimivih naslovov literarnih del in slabega odziva na portal Biblos v letu 2013, naročnine nanj nismo podaljšali, morda pa bomo to storili v letu 2015.

Za vse devetošolce v Laškem, Radečah in Rimskih Toplicah smo izvedli organizirano informacijsko opismenjevanje. Pri iskanju informacij, individualnem informacijskem opismenjevanju in izobraževanju uporabnikov za samostojno uporabo knjižnice bomo morali storiti več. Prav tako kot v letu pred tem smo dali nekoliko več poudarka UDK-ju in analizam, povezanim z njim.

3.3.5 Prireditvena dejavnost

Za odrasle: Za odrasle smo pripravili **41 prireditev** (literarni večeri, domoznanska predavanja oz. srečanja, strokovna in potopisna predavanja), in sicer v Laškem 27, v Radečah 6 in v Rimskih Toplicah 8. V Laškem smo poleg navedenih prireditev pripravili še nekaj tematskih razstav, za katere nismo šteli ljudi, ki so jih videli, so pa to vsi obiskovalci knjižnice. Posamezne razstave so na ogled od dva do tri mesece. Prav tako smo tematske razstave pripravili tudi v Radečah in Rimskih Toplicah.

Vse prireditve je obiskalo **2.361 občanov** (brez ogleda razstav), in sicer v Laškem 1.615, v Radečah 280 in v Rimskih Toplicah 466.

Otroški program: zajema ure pravljic, ustvarjalne delavnice, lutkovne predstave, bibliopedagoške ure, manjše knjižne razstave, druge organizirane dejavnosti za otroke in nekatere večje prireditve. Za otroke je bilo pripravljenih **373 prireditev**, in sicer 166 v Laškem, 98 v Radečah, 77 v Rimskih Toplicah, 10 v Zidanem Mostu, 10 v Šentrupertu in 12 v Jurkloštru, ki jih je obiskalo **8.680 otrok**, v Laškem 4.548, Radečah 1.922, v Rimskih Toplicah 1.650 in izposojevališčih 560 otrok.

Skupaj smo pripravili 414 prireditev, ki se jih je udeležilo 11.041 obiskovalcev in devet tematskih ter veliko manjših priložnostnih razstav.

V Laškem je bilo organiziranih 193 prireditev (6.163 obiskovalcev), v Radečah 104 prireditve (2.202 obiskovalca) in v Rimskih Toplicah 85 prireditev (2.116 obiskovalcev), v Šentrupertu 10 prireditev (250 obiskovalcev), v Zidanem Mostu 10 prireditev (190 obiskovalcev) in v Jurkloštru 12 prireditev (120 obiskovalcev).

Prireditve so za našo knjižnico ena izmed osrednjih dejavnosti. Glede na tematsko raznovrstnost predstavljenih vsebin, rednost prireditev, predstavljanje zanimivih domačinov in z našimi kraji povezanih tem ter z ozirom na še poseben trud in prizadevnost pri organiziranju nekaterih dogodkov – kar vse je pri predstavitvi prireditvenega utripa v knjigi o knjižnici prišlo močno do izraza – si upamo reči, da pri tem v našem okolju izstopamo. Ne samo pri prireditvah za odrasle, ampak prav tako pri raznovrstni dejavnosti za otroke, ki je v zadnjih letih vedno bolj intenzivna tudi na terenu. Navsezadnje nam vse to potrjuje tudi dober odziv naših obiskovalcev. Prireditve

so, predvsem za odrasle, praktično vse opravljene v prostem času, a ta dejavnost nam je ljuba, ker z njo dodatno promoviramo knjižnico, aktiviramo naše potencialne uporabnike, omogoča nam spoznati široko paleto ljudi, pri tem pa lahko pride do izraza tudi naša kreativnost.

V primerjavi s slovenskimi povprečji izvajamo veliko prireditev, predvsem za predšolske otroke, kar je razvidno tudi v številu le-teh na knjižničnega delavca (slovensko povprečje je 18,7 prireditve na knjižničnega delavca, naše pa 45,4).

Najbolj obiskan dogodek je bila osrednja prireditev bralnih aktivnosti knjižnice, istočasno tudi proslava ob Dnevu reformacije, ki se je udeležilo okrog 160 obiskovalcev. Osrednji gost večera je bil pesnik Tone Kuntner, v glasbenem delu pa je nastopil Vokalni kvartet Shalom. Ob otvoritvi razstave Miha Maleš, katere program smo v precejšnji meri posvetili češkemu pesniku Máchi in slovensko-češkemu stikom, nas je obiskal češki veleposlanik, dr. Petr Voznica. Direktorica Metka Kovačič je pripravila izlet na Koroško in strokovno ekskurzijo v knjižnici v Velenju in na Ravnah za zaposlene, ustanovitelje in predstavnike sodelujočih ustanov s knjižnico.

Priložen je seznam prireditev za odrasle in otroke.

3.4 DRUGA DELA IN AKTIVNOSTI

3.4.1 Domoznanstvo

Težava v domoznanskem prostoru je, da je zaradi računovodstva in skladiščenja manj frekventne strokovne literature domoznansko delo v njem oteženo, predvsem pa ni mogoče odpreti domoznanstva za študijske namene uporabnikov.

Na domoznanskem področju smo v letu 2014 opravili naslednja dela:

- Dela, povezana s knjigo o knjižnici, so navedena v naslednjem podpoglavju.
- Digitalizirali smo precej slikovnega gradiva za potrebe knjige o knjižnici.
- Lani je laška Thermana gostila posvetovanje sekcij pri ZBDS, kar je bil največji slovenski strokovni knjižničarski dogodek. Z organizatorji smo sodelovali z domoznanskim vodenjem po Laškem in predstavivijo naše knjižnice za udeležence posvetovanja.
- Načrtovanih sestankov v Svetu za domoznanstvo nismo organizirali, pa tudi za pomladitev ni bilo nič postorjenega. Smo pa sodelovali s prof. dr. Tomom Korošcem pri prireditvi o češko-laških stikih in z lektoriranjem naše knjige s strani dr. Korošca. Dr. Jože Maček pa je za Martinovo pripravil predavanje o sejnih v Laškem skozi čas; na našo pobudo pa je začel tudi prevajati Valentiničevo kroniko iz nemščine in nam že predal nekaj izvlečkov.
- Udeležili smo se domoznanskih izobraževanj v Osrednji območni knjižnici v Celju, pri Kamri in spletnem biografskem leksikonu pa lani nismo aktivno sodelovali.
- Sodelovali smo pri Dnevih evropske kulturne dediščine, z domoznanskim kvizom za učence ter starimi pripovedkami in rajalnimi igrami z našega območja za učence 1. triade in otroke iz vrta.
- Organizirali smo nekaj domoznanskih predavanj, predstavitev knjig in razstav, in sicer, poleg že omenjenih predavanj dr. Korošca in dr. Mačka, še: predstavitev knjige Hermana Čatra Stanko, z razstavo rudarske literature in nekaterih domoznanskih publikacij smo dopolnili razstavo o rudniku v Trobnem Dolu v muzeju, pripravili smo razstavo domoznanskih razglednic in našega domoznanstva v e-okolju ter pripravili večer na to temo, pri čemer smo sodelovali z zbiralcema Boštjanom Vrščajem in Tomažem Gunzkom. Vzpostavili smo tudi stik z zbiralcem starih razglednic in fotografij Draganom Božičem in se poučili o tovrstnem spletnem portalu Albertina. Pripravili smo večere z domačimi literati: pesnikom Jovom Sunajkom, avtorico več romanov Marijo Oprešnik, mlado literarno kritičarko in pisateljico Anjo Radaljac ter novinarko Zlato Krašovec, hčero Jureta Krašovca ter predstavili dobre prakse Leader projektov v občini Laško.
- Za občinski priznanji smo predlagali: prof. dr. Toma Korošca za naziv častni občan Občine Laško in Metko Kovačič za zlati grb Občine Laško.

3.4.2 Izredna strokovna in tehnična dela

- dela v zvezi s knjigo:

- predhodne in sprotne priprave: pisanje konceptov, oblikovanje delovnih naslovov, pregled arhivskih dokumentov, priprave podatkov in pomožnih materialov,
- številni kontakti s sodelujočimi,
- pisanje in urejanje knjige: pisanje prispevkov, oblikovanje, popravljanje že napisanih besedil,
- jezikovno in slovnično pregledovanje, popravljanje,

- urejanje prireditvenih seznamov, prenosi in popravki grafov
- pregled albumov in ostalega fotografskega materiala, izbor, umestitev v tekst, sestavljanje slikovnih strani, ureditev knjige po straneh,
- oblikovanje in materializacija knjige: prelom in oblikovanje strani med poglavji, postavitev strani, komuniciranje in delo z oblikovalcem, kontrola barv, oblikovanje naslovnice.

Večina dela za knjigo je bila opravljena v drugi polovici leta, po upokojitvi Metke Kovačič. Pri nastajanju knjige smo sodelovali vsi strokovni delavci, eni več, drugi manj. Metka je opravila cca 60 % del za knjigo, tudi ostali (predvsem jaz in Gabrijela) pa smo precej del opravili v našem prostem času. Tako smo ocenili, da smo v rednem delovnem času za knjigo porabili cca 20-25 % celotnega časa, vloženega v njen nastanek.

- opravili smo številne analize in izračune za pripravo strateškega načrta knjižnice za obdobje 2014-19, precej časa pa smo namenili tudi razmišljanjem o naših prihodnjih usmeritvah in samemu oblikovanju tega dokumenta; na Občini Laško smo tudi sodelovali pri pripravi Lokalnega programa kulture 2014-17, z delom, ki se navezuje na knjižnico, ter podali nekaj predlogov in pripomb v skupnem besedilu,
- testiranje, povezano z vprašalnikom o prevzemanju in kreiranju bibliografskih zapisov ter inventarizaciji; šlo je za časovne meritve obdelave knjižničnega gradiva za Normative za delovno mesto bibliotekarja, ki jih je Združenju splošnih knjižnic naročilo ministrstvo za kulturo,
- izvedli smo analizo izposojenih novosti zadnjega leta in sprejeli navodila za tovrstne kontrole,
- še posebno pozornost smo posvetili analizam pri pripravi finančnega plana: financiranje na občana, kadrovska pokritost na občana in primerjave s slovenskimi povprečji,
- začetek analize knjižničnih zbirk (številčnost, starost, izposoja) nekaterih skupin po UDK za pomoč pri nabavi, skladiščenju, preusmeritvah in odpisu,
- nadaljevali smo s pregledovanjem knjižničnih zbirk in povečanim odpisom v Laškem in Radečah,
- uredili smo skladiščni prostor na Občini Laško in tja namestili Rybárevo zbirko, nevpisano gradivo in nekaj gradiva, ki se ne izposoja (bibliografije); po teh predstavitev (ki še niso povsem dokončane) se je sprostilo tudi nekaj prostora v dveh manjših skladiščih v knjižnici, ki ju moramo na novo urediti,
- izvedli smo klasično inventuro gradiva v izposojevališču Zidani Most in odpisali izgubljeno gradivo,
- izvedli smo računalniško inventuro gradiva v knjižnici Radeče in analizo manjka,
- opravili smo postopke pred brisanjem neaktivnih članov, a izbrisa zaradi napovedanih sprememb zakonodaje nismo izvedli,
- nastavili smo evidence o sodelovanju in izposoji gradiv knjižnicam izven naše mreže,
- uspešno smo kandidirali na razpisu MIK-a za sofinanciranje nakupa IKT-opreme in izvedli nakup 2 računalnikov za uporabnike v Radečah,
- prijavi smo se na neposredni poziv ministrstva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva,
- spremljali smo novosti na področju COBISS3-katalogizacija in izposoja.

3.4.3 Sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki v kraju

Utečeno sodelujemo z obema vrtcema na našem območju, vključno z enotami, ter s centralnimi in podružničnimi šolami. Redni in intenzivni so postali stiki s podružnicami prek Knjižničnega nahrbtnika, bibliopedagoških ur in nekaterih knjižnih kolekcij. S STIK-om smo sodelovali pri organizaciji Martinovega ter poletnih in prazničnih prireditev. Z Občino Laško in JSKD, OI Laško smo sodelovali pri osrednji prireditvi bralne značke. V Domu starejših Zdravilišča Laško je Gabrijela Pirš redno mesečno izvajala bralne ure in oskrbovancem dostavljala knjižne kolekcije.

Na pobudo Mojce Krivec smo se vključili v projekt Živeti zdravo in v okviru le-tega organizirali nekaj predavanj. Prek predstavitve projekta Leader v našem okolju smo želeli preučiti možnost naše vključitve v tovrstne projekte. V drugi polovici leta smo se intenzivno začeli pogovarjati o širšem projektu glede Jurkloštra, v začetku leta 2015 so že bili konkretnjši sestanki, oblikovale se bodo projektne skupine, kjer naj bi tudi sodelovali.

Za sodelujoče ustanove in ustanovitelje v občinah smo pripravili strokovno ekskurzijo na Koroško.

Začeli smo sodelovati s TV Laško, pri nas je v organizaciji Planinskega društva Laško gostovala Planinska zveza Slovenije, v Radečah so na bazenu poleti sposojali manjšo kolekcijo naših knjig.

Tudi lani smo vključevali domačine v naše prireditve, in sicer:

Sodelovali smo z Glasbeno šolo Laško-Radeče oz. njenimi glasbeniki (prof. Janjo Brlec, prof. Izidorjem Kokovnikom, Godalnim kvartetom učencev glasbene šole, učenko Marijo Terezijo Kolman) ter drugimi glasbeniki, in sicer prof. Petrom Napretom ob izvedbi koncerta v Lurdu, prof. Franjem Mačkom, Moškim komornim zborom Celje ob predstavitvi Bralne značke na gradu Tabor v sodelovanju s

podjetjem Pavus, z Vokalnim kvartetom Shalom ob osrednji prireditvi bralne značke za odrasle, ljudskimi pevci iz Trobnega Dola na večeru z Marijo Oprešnik ter glasbenim sestavom s Katarino in Anjo Radaljac ob predstavitvi Anjinega romana. Sodelovali smo z Nino Pader pri branju pravljic in lutkovno skupino vzgojiteljic iz laškega vrtca. Pri nas je predavala domačinka Mojca Krivec in zdravnik dr. Niko Borič, pri domoznanskih aktivnostih pa so sodelovali ddr. Jože Maček, dr. Tomo Korošec, Srečko Maček iz celjske knjižnice, zbiratelja Boštjan Vrščaj in Tomaž Gunzek, sodelujoče ustanove, posamezniki in društva, ki so izvajali projekt Leader, novinarka Boža Herek in Danijela Zupan pri pripravi literarnega večera. Razstavljali smo fotografije domačinov Cvetke Teršek in Borisa Vrabca, pri razstavah smo sodelovali tudi s Travico Maleš Grešak in muzejem pri rudarski razstavi. Predstavili smo nekaj domačih literatov: Anjo Radaljac, Jova Sunajka, Marijo Oprešnik in rojakinjo, novinarko Zlato Krašovec. S številnimi bralci smo soustvarjali pogovore o bralni znački. Sodelovali smo še z Zdravstvenim domom Laško, s Thermano Laško, Župnijskim uradom Laško. Darila za otroke so nam prispevali gostinci Vila Monet, gostilna Bezgovšek in Aqua Roma. Veliko sodelovanj je bilo vzpostavljenih pri nastajanju knjige, ki pa so navedena posebej.

V Radečah smo sodelovali z Društvom invalidov pri postavitvi in otvoritvi razstave, Župnijskim uradom Radeče, VPD Radeče in VDC Golovec – enota Radeče. LAK pa nam je v obeh občinah plačal članarine za študente.

Precej smo se povezovali tudi na regijski in slovenski strokovni ravni. Matej Jazbinšek je postal predsednik Društva bibliotekarjev Celje, član Upravnega odbora ZBDS in član Upravnega odbora Kalanovega sklada, katerega sejo je tudi gostila naša knjižnica.

3.4.4 Stiki z javnostmi

Glede na poudarke naše dejavnosti najpogosteje komuniciramo z javnostmi zaradi naših prireditev. Obveščamo klasično po pošti (210 naslovnikov v Laškem, 100 v Radečah in Rimskih Toplicah), po e-pošti (377 naslovnikov v Laškem in 55 v Rimskih T.), prek naše spletne strani in Facebooka, plakatov, v zgibankah Stika in nekaterih medijih (Laški bilten, Novi tednik, Radio Celje, TV Radeče, Posavski obzornik, Napovednik.com itd.). Predšolske otroke in učence vabimo na prireditve s tiskanimi vabili.

Redno pišemo v Laški bilten in Radeške novice ter objavljamo prispevke v Kratkočasniku, časopisu laške osnovne šole. Občasno o nas poročajo Novi tednik, TV Krpan, TV Šmoel in Posavski obzornik.

Prek svoje spletne strani in Facebooka obveščamo javnosti tudi o vseh drugih dejavnostih in novostih ter prek nje omogočamo oddaljen stik z nami za kakršne koli pripombe, vprašanja ali pobude.

3.4.5 Izobraževanje zaposlenih

Tri osebe so se udeležile dvodnevne posvetovanja sekcij ZBDS "Skupaj smo močnejši", ki je potekalo v Thermani Laško. Ena oseba je bila prisotna na dvodnevem izobraževanju za člane odborov ZBDS. Udeležili smo se osmih enodnevnih sestankov oz. izobraževanj Osrednje območne knjižnice v Celju in Društva bibliotekarjev Celje. Združenje splošnih knjižnic je pripravilo 5 dvodnevni »šol za direktorje« v Ljubljani, skupščino in 3 enodnevna izobraževanja. Direktor se je kot član delovne Skupine za nabavo in obdelavo gradiva v knjižnicah v okviru ZSK udeležil več sestankov. Udeležili smo se otvoritve prenovljene knjižnice na Planini pri Sevnici. Tri osebe so bile prisotne na občnem zboru DBC in letnem srečanju DBC v Knjižnici Žalec. Večina kolektiva je bila na strokovni ekskurziji z ogledom knjižnic v Velenju in na Ravnah v organizaciji Knjižnice Laško. Udeležili smo se dveh strokovno bibliotekarskih izobraževanj v NUK-u, posvetovanja Vrednotenje književnosti v MKL, Kulturnega bazarja v Cankarjevem domu in šestih srečanj za mladinske knjižničarje v Pionirski knjižnici v Ljubljani. Prisotni smo bili na seminarju Bralnega društva Slovenije in delavnici za Delo s slepimi in slabovidnimi v knjižnicah. V zvezi z Zakonom o upravnem postopku se je ena oseba udeležila izobraževanja in opravila izpit. Na IZUM-u so nam predstavili novosti v zvezi z IR-optiko, na občini Radeče pa smo imeli usposabljanje za vnašanje v program E2 Manager. Računovodkinja je bila na enodnevem izobraževanju v zvezi z e-računi.

Za izobraževanja, srečanja in sestanke je bilo porabljenih 58 dni. Udeležili smo se tudi nekaj sestankov v Laškem in Radečah. Vsaj dvakrat mesečno ali kar tedensko imamo strokovne kolegije, kjer si izmenjujemo pridobljena znanja ter se sproti dogovarjamo o vprašanih organizacijske narave.

Nekaj pozornosti smo posvetili tudi seznanjanju določenih ljudi z deli vodenja, predvsem z opravili, povezanimi z vzdrževanju prostorov, varstvom pri delu, urejanju dokumentarnega gradiva, s kadrovske in finančne zadevami itd.

3.5 OBRAZLOŽITEV REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA

V letu 2014 je bilo od ustanoviteljev za redno dejavnost planiranih 322.502,71 eur (261.811,14 eur Laško in 60.691,57 eur Radeče). Prejeli smo 313.350,29 eur (253.350,29 eur Laško in 60.000,00 eur Radeče). Od Ministrstva za kulturo smo za nakup gradiva prejeli 16.392,00 eur. Razliko med načrtovanimi in prejetimi občinskimi sredstvi predstavljajo nižje porabljena sredstva za plače v Laškem, zaradi nadaljevanja interventnih ukrepov, več kot treh mesecev zakasnitve pri zaposlitvi nove bibliotekarke ter zaradi nižjega plačnega razreda in oprostitve plačila določenih prispevkov pri njej. Načrtovali smo 11.900,00 eur lastnih sredstev (članarin, zamudnine itd.) in jih dobili 9.897,85 eur. Porabili smo jih za nakup knjig in razvoj.

Po posredovanih zahtevkih smo prejeli za investicije in investicijsko vzdrževanje od Občine Laško 2.756,09 eur in od Občine Radeče 1.377,31 eur. Za investicijsko vzdrževanje smo porabili 863,82 eur (v Laškem), za investicije skupaj s programskimi licencami pa 3.269,58 eur (1.892,27 eur v Laškem in 1.377,31 eur v Radečah) ter 1.340 eur sredstev ministrstva za nakup IKT-opreme v Radečah. Razliko med namenski in porabljenimi sredstvi smo pokrili s presežki prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let. Občina Laško nam je za tisk knjige o knjižnici namenila dodatnih 3.600,00 eur ter 400,00 eur za projekt osrednje prireditve bralne značke in Dan reformacije.

Po večkratnih pogovorih z Občino Radeče smo morali pristati na znižana sredstva v višini 10.000,00 eur, kar je bilo zapisano tudi v pogodbo in naj bi bilo le trenutno. Občina nam je nakazala vsa obljubljena sredstva. Kljub strogemu varčevanju in dejstvu, da za prireditve nismo porabili skoraj nič denarja, smo načrtovano porabo za materialne stroške presegli za več kot 1.000 eur oz. 10 %. Poleg okrnjene dejavnosti se je znižanje sredstev najbolj poznalo pri nakupu knjižničnega gradiva, ki je bil za primerjavo z l. 2012, ko je bilo financiranje še normalno, v l. 2014 nižji kar za 37 %. Ta delež bi bil še višji, če ne bi nakupu knjižničnega gradiva namenili kar nekaj več sredstev od načrtovanih, ki smo jih privarčevali zaradi nižjih izdatkov za plače. S prihranjenim denarjem smo financirali tudi naš delež javnih del v višini 846,62 eur. Nižja sredstva so se odrazila tudi v upadu knjižnične dejavnosti. Občina Radeče je v obdobjih pokrila našo terjatev za dolg za l. 2013 v višini 6.176,95 eur. Planirana sredstva za leto 2015 so se povišala za 5.000 eur in ob rednem financiranju (kot v letu 2014) upamo, da gredo stvari na bolje oz. se spet normalizirajo.

Pri laških sredstvih smo nekaj prihranili pri programskih stroških in prihranjena sredstva namenili za oblikovalske storitve pri pripravi knjige. Prihranek pri neprogramskih stroških – pri ogrevanju in vzdrževanju tehnične opreme – smo porabili za delni strošek tiskanja knjige in za nakup knjižničnega gradiva. Nakup računalnika za računovodstvo smo krili s presežki prihodkov iz preteklih let.

4 DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV

V tem poglavju ocenjujemo uspešnost realizacije zastavljenih ciljev, katerih izpolnjevanje je podrobno predstavljeno v celotnem tretjem poglavju.

- V letu 2014 smo v pretežni meri pripravili strateški plan knjižnice za obdobje 2014-19, sodelovali pa smo tudi pri pripravi Lokalnega programa za kulturo Občine Laško 2014-17.
- Pridobili smo spomeniško varstvene smernice za prizidek h knjižnici v Laškem, Zavod pa se je opredelil do nekaterih variant širitve. Občina Laško je zagotovila sredstva v proračunu za l. 2015 za postopke, potrebne za pridobitev uporabnega dovoljenja za podstrešje. Dobili smo tudi skladišče velikosti cca 20 m² izven knjižnice, v prostorih Občine Laško, in tja preselili nekaj gradiva.
- Z investicijskimi sredstvi smo lahko obnovili oljne opaže le za zunanja krila oken v nadstropju laške knjižnice. Kupili smo tudi 4 nove računalnike, od tega 2 s sofinanciranjem ministrstva za kulturo, ter nov barvni tiskalnik za osrednjo knjižnico.
- Po upokojitvi direktorice Metke Kovačič je bil imenovan nov direktor javnega zavoda. Proti koncu leta smo realizirali tudi zaposlitev nadomestne bibliotekarke. V Radečah smo za 4 mesece zaposlili delavko prek javnih del. V izposojevališču Zidani Most je prišlo do zamenjave pri podjemnem delu.
- Računovodkinja opravlja nekaj več nalog na področju administrativnih in pomožnih knjižničnih del, kjer smo ji naloge delegirali in jih zapisovali. Še vedno pa se nam zdi, da bi bilo za naše računovodstvo bolje, da bi bilo vključeno v servis ali katero drugo računovodsko službo.
- Nakup knjižničnega gradiva je bil izpeljan v skladu z načrtom, usklajenim glede na sredstva ministrstva. Načrtovali smo nakup 3.262 enot gradiva, realizirali pa 3.398. Nudili smo dostop do

šestih elektronskih baz podatkov. Nakup je bil za 10,2 % nižji od lanskega, kar ne more ostati brez posledic. Nabava je upadla v Laškem in Radečah, kjer zaradi stalnih nižanj zadnjih let le-ta predstavlja le še malo več kot polovico primerne števila novosti.

- Realizirali smo načrtovano odprtost knjižnic, in sicer so naše knjižnice bile odprte 88 ur tedensko, v poletnem času pa 72.
- V zvezi z redno dejavnostjo z uporabniki smo si za leto 2014 zastavili določene konkretne številčne cilje, in sicer:
  - da bomo imeli 5.130 aktivnih članov, doseženih je bilo 5.060 članov oz. 98,6 %,
  - da bo obisk zaradi izposoje znašal 69.300, doseženo je bilo 66.496 obiskov oz. 95,9 %,
  - da bo izposoja na dom znašala 216.700, dosežena je bila izposoja enot 201.754 oz. 93,1 %.

Z zgoraj navedenimi številčnimi rezultati nismo zadovoljni. Upad redne dejavnosti, glede na plan in v primerjavi z dosežki v l. 2013, je resnična problematika, ki ji bomo morali letos posvetiti veliko pozornosti. To se je namreč zgodilo prvič, in to v vseh enotah, razen v izposojevališčih. Pri tem je opazno, da je največji padec pri izposoji knjižničnega gradiva. Zunanji vzrok za to je do neke mere zagotovo v stalnem zmanjševanju nakupa knjižničnega gradiva (drastično znižana sredstva v Radečah, v zadnjih 3 letih prepolovljena sredstva ministrstva, letos tudi precej znižana sredstva v Laškem). Knjižnica, ki z nakupom ne more kolikor toliko slediti novostim na knjižnem trgu in zagotavljati zadostnega števila izvodov letih za svoje uporabnike, ne razpolaga z osnovnimi sredstvi za svoje delo in njena dejavnost se lahko le zmanjšuje. Na znižano izposajo vpliva tudi zaradi prostorske stiske nepregledna postavitve gradiv v osrednji knjižnici. Vložiti bo treba maksimalen trud v analizo zbirk in predstavljane gradiva v skladišča, da bo izposoja knjig v prostem pristopu za naše člane čim lažja in prijazna. Lansko leto je zaznamovalo tudi dogajanje na kadrovskega področju: 4-mesečna bolniška odsotnost višje knjižničarke v Radečah, zaposlitev nadomestne bibliotekarke v Laškem s 3-mesečno zamudo in 2 meseca trajajoči pogovori glede zaposlitve za nadomeščanje bibliotekarke na porodniškem dopustu. Knjižnica nikakor ne sme biti podvržena takšnim ravnanjem, ki se seveda poznajo na rezultatih. Nekajmesečni izpad zaposlenega v tako majhnem kolektivu z razvejano redno dejavnostjo ter številnimi nalogami in zahtevami javne službe, ki jim je enostavno treba zadostiti, ni dopusten. Poleg tega pa novo zaposleni v knjižnici potrebujejo še posebno skrb in usmerjanje, rezultati njihovega dela pač ne morejo kar pasti z neba. Z zavedanjem vsega naštetega bomo našo pozornost v l. 2015 namenili predvsem redni dejavnosti in prizadevanjem za ponoven dvig statističnih kazalnikov.

- Opravili smo načrtovane naloge pri informacijskem opismenjevanju višjih razredov osnovnošolcev in sprotne opismenjevanju rednih obiskovalcev. Povečali smo uporabo e-baz podatkov. Nismo pa izvedli osnovnega računalniškega izobraževanja.
- Načrtovali smo 34-42 prireditev za odrasle. Izvedli smo jih 41, in sicer v Laškem več, kot smo načrtovali, pa tudi v Radečah nam je z malo sredstvi uspelo pripraviti nekaj prireditev. Načrtovali smo 340 prireditev za otroke. Izvedli smo jih 373, kar pomeni skoraj 10 % preseganje plana. Število prireditev se je povečalo v Laškem in Rimskih Toplicah, za ok. 10 % pa zmanjšalo v Radečah.
- Na domoznanskem področju smo v l. 2014 skupaj s prejšnjo direktorico Metko Kovačič, predvsem po njeni upokojitvi opravili večino del, povezanih s pisanjem in nastajanjem publikacije o 40 letih rednega delovanja knjižnice. V naših knjižnicah smo pripravili veliko domoznanskih predavanj in predstavitev domačih literatov. Sodelovali smo z lokalnimi zbiratelji domoznanskega gradiva, zlasti starih razglednic. Pripravili smo tudi nekaj domoznanskih razstav.
- Opravili smo pretežno vsa načrtovana strokovna tehnična dela in postorili tudi nekaj nenačrtovanih, predvsem inventuro knjižničnega gradiva v Radečah.
- Naša sodelovanja v okolju in stiki z javnostmi so pretežno utečena. Smo pa tudi letos vzpostavili nekaj novih povezav, ki jih bomo koristili še pri prihodnjih aktivnostih.
- Promovirali smo naše knjižnice in naše kraje na posvetu sekcij Zveze bibliotekarskih društev Slovenije v Laškem ter bili aktivni v Društvu bibliotekarjev Celje, Združenju splošnih knjižnic in Kalanovem skladu.

5 DOSEGANJE CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM

Kazalniki uspešnosti	2013	2014	%
Število članov	5.095	5.060	-0,7
Število obiskov zaradi izposoje na dom	68.954	66.496	-3,6
Število obiskov v čitalnici	23.818	23.500	-1,4
Število obiskov zaradi izposoje na dom in v čitalnici	92.772	89.996	-3,0
Izposoja knjižničnega gradiva na dom	216.308	201.754	-6,8
Izposoja v čitalnici	39.171	38.600	-1,5
Izposoja na dom in v čitalnici	255.479	240.354	-6,0
Število vseh prireditev (brez razstav)	414	414	enako
Število prireditev za mlade	373	373	enako
Število prireditve za odrasle	41	41	enako
Število obiskov vseh prireditev	11.136	11.041	-0,9
Obisk prireditev za mlade	8.685	8.680	-0,1
Obisk prireditev za odrasle	2.451	2.361	-3,7
Prirast gradiva	4.208	3.765	-10,5
Nakup gradiva	3.781	3.398	-10,2

Podrobnejša primerjava nekaterih kazalcev s prejšnjim letom

	ČLANSTVO			OBISK			IZPOSOJA		
	2013	2014	% prebivalcev 2014	2013	2014	obiski na prebivalca 2014	2013	2014	izposoja na prebivalca 2014
Laško	2.831	2.815	31,27	58.428	57.077	6,3	155.640	146.920	16,3
Radeče	1.227	1.186	27,22	19.135	17.595	4,0	60.929	56.782	13,0
Rimske T.	651	644	31,12	12.451	12.291	5,9	31.790	29.708	14,6
Jurklošter	107	125	15,96	583	832	1,1	1.202	1.346	1,7
Šentrupert	118	120	14,83	1.183	1.169	1,4	2.830	2.554	3,1
Zidani M.	161	170	22,51	995	1.032	1,4	3.088	3.045	4,0
SKUPAJ	5.095	5.060	28,5	92.772	89.996	5,1	255.479	240.354	13,5

Celoten prirast knjižničnega gradiva se je glede na prejšnje leto zmanjšal za 10,5 %, nakup pa je bil nižji za 10,2 %.

Članstvo se je znižalo za 0,7 % (v Laškem za 0,6 %, Radečah za 3,4 %, v Rimskih Toplicah za 1,7 %, v izposojevališčih pa je poraslo za 7,5 %).

Obisk knjižnice zaradi izposoje na dom in čitalnice se je znižal za 3 %, (v Laškem za 2,4 %, v Radečah za 8,1 %, Rimskih Toplicah za 1,3 %, v izposojevališčih pa se je povečal za 9,8 %).

Izposoja na dom skupaj s čitalnico se je znižala za 6 % (v Laškem za 5,7 %, v Radečah za 6,9 %, Rimskih Toplicah za 6,5 %, v izposojevališčih pa za 2,5 %).

Število prireditev za mlade in za odrasle je bilo enako kot v letu 2013. Obisk prireditev za odrasle se je znižal za 3,7 %, za otroke pa za 0,1 %.

6 GOSPODARNOST IN UČINKOVITOST POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN NEKATERA SLOVENSKA POVPREČJA

Doseganje standardov za splošne knjižnice, ki naj bi jih realizirali do leta 2015 (zdaj so podaljšani do maja 2017), je pri prostorih okrog 50 % (zahtevke glede prostorov je odvisen od organiziranosti knjižnic – ali kraje z manj kot 2.000 prebivalci pokrivamo z bibliobusom ali stacionarnimi izposojevališči), pri zaposlenih cca 65 %, pri knjižni zalogi je standard dosežen, pri neknjižnem gradivu ga dosegamo 97,1 %, pri prirastu letnih novosti 69,5 % in odprtosti knjižnic 88 % (če štejemo izposojevališča kot krajevne knjižnice). Standard govori o 40 % včlanjenosti občanov. Dosegamo ga 71,2 %. Kljub prizadevanjem članstvo pri nas ni individualno, saj si nekateri člani izposojajo gradivo za vse v družini, veliko občanov se udeležuje samo prireditve. Zato lahko rečemo, da je precejšnja večina družin oz. gospodinjestev na bolj ali manj intenziven način povezana s knjižnico.

Kot običajno, smo tudi letos primerjali podatke o opravljenem delu slovenskega knjižničarja v predhodnem letu in našega v letu 2014. V vseh slovenskih splošnih knjižnicah je bilo zaposlenih 1.173 ljudi, v Laškem pa 9,1.

- izposoja na dom je na slovenskega knjižničnega delavca znašala 21.797, na našega 22.170,
- število obiskov je na slovenskega delavca skupaj s prireditvami 7.068, na našega 8.517,
- zaradi izposoje na dom je znašal obisk na slov. knjižničarja 6.315 obiskov, na našega pa 7.307,
- slovenski knjižnični delavec je kupil in delno obdelal 381 enot novosti, naš pa 413,
- slovenski knjižnični delavec je (vključno z otroškimi) opravil 18,7 prireditve, naš pa 45,4.

Razlike v obremenitvah pri rednih delih spričo šibkejše odzivnosti občanov ne bi bile več bistveno višje od slovenskih povprečij ob polni zaposlenosti, ki pa precejšen del leta ni bila dosežena. Pri prireditveni dejavnosti, ki je v naši knjižnici res obsežna (predvsem za otroke), pa so razlike res velike v naš prid.

Kljub zgoraj omenjeni kadrovske okrnjenosti gre pri večini statističnih podatkov za določen upad, ki ga moramo zaustaviti. Še vedno sicer lahko rečemo, da smo prizadevni, a morali bomo delati prave stvari in na pravi način, da bomo bolj učinkoviti. Gospodarno pa smo ravnali pri porabi sredstev in tako privarčevali nekaj denarja, ki smo ga smotrno porabili.

7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA NADZORA

V zavodu obstajajo ločenost funkcij odobravanja, evidentiranja in izvajanja, obstajajo interna pravila v večjem delu poslovanja in delovanja knjižnice, imamo redne sestanke s poročanji. Izvajamo notranjo kontrolo poslovanja in zahteve Poročila o notranjem revidiranju poslovanja, ki smo ga dobili leta 2012. Prav tako smo izvedli zahtevane popravke po opravljeni reviziji prevedbe plač. Obstajajo velika tveganja na nekaterih področjih v zvezi s prostori, manjša tudi na določenem kadrovske primeru. Konec leta so bili začeti postopki s strani Občine Laško za ureditev pogodbenega razmerja oz. za prenos Weichselbergerjevega dvorca v sredstva Knjižnice Laško v upravljanju.

8 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER NISO BILI DOSEŽENI CILJI

Cilji niso bili realizirani na področju redne dejavnosti. Za 1-7 % so bili nižji računalniško merljivi kazalci našega dela (članstvo, obisk, izposoja). Nekateri zunanji vzroki za to so navedeni v točki 4. Ta upad pa vsekakor zahteva še dodatne analize (nekaj je že bilo narejenih) in ukrepe za dvig teh števil v l. 2015. Ker se je kadrovska situacija spreminjala praktično celo leto, nismo izvedli načrtovanih sprememb sistemizacije, prav tako ne sprememb določenih pravilnikov. Časovna razpoložljivost nam ni dopuščala opraviti nekaterih nalog na področju domoznanstva, zlasti vnašanja vsebin na domoznanske spletne portale.

9 NAŠA KNJIŽNICA V OKOLJU

Težko je podajati oceno, kaj je knjižnica doprinesla kraju, tako npr. na gospodarskem, socialnem ali ekološkem področju. O tem smo že pisali dolga razmišljanja. Morda na tem mestu samo, kaj je bilo povsem novega na teh področjih v lanskem letu.

Vse bolj si prizadevamo z e-storitvami. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in vsebinske šibkosti portala Biblos lani sicer nismo več omogočali dostopnosti do e-knjige, še naprej pa smo ljudi intenzivno navajali na uporabo e-baz, tudi zelo uporabnih na gospodarskem področju, kot npr.: Tax-Fin-Lex za pravo ter bazo Gvin za gospodarstvo. Uporaba baz se je povečala za 40 % v primerjavi s predhodnim letom.

V letu 2014 pa smo Laško promovirali tudi pri svojih stanovskih kolegih, saj smo jih gostili v okviru posvetovanja sekcij ZBDS. Aktivni pa smo bili tudi v različnih strokovnih telesih na državnem nivoju.

Še vedno si močno prizadevamo za širjenje naše knjižnične ponudbe za otroke v oddaljenih krajih, prek zelo dobro sprejete akcije knjižnični nahrbtnik za vse podružnične šole v obeh občinah in z rednimi bibliopedagoškimi dejavnostmi na teh šolah. Tudi statistični podatki v izposojevališčih so narasli.

Kot vsako leto, tudi letos navajamo podatek, koliko bi plačali naši občani, če bi vse gradivo, ki so si ga izposodili ali uporabili v naši knjižnici, kupili, po povprečni naši lanski nabavni ceni na enoto (vključujoči popuste). Vsota bi znašala 4.662.868 evrov.

Z rezultati, navedenimi v tem poročilu, smo pretežno zadovoljni. Skrbi pa nas upad nekaterih merljivih statističnih kazalcev (članstvo, obisk, izposoja). Dejstvo je, da so na znižanje v določeni meri vplivale nekatere zunanje in izredne okoliščine, zavedamo pa se tudi svoje odgovornosti. Po opravljeni natančnejši analizi bomo izvedli ukrepe za vnovičen dvig teh kazalcev. Menimo pa, da so naši uporabniki z nami zadovoljni, prav tako tudi širše okolje, ki pa se pogosto ne zaveda razvejanosti in pestrosti knjižničnega dela.

Novo motivacijo za prihodnje predano delo pa nam predstavlja tudi izid knjige o 40-letnem rednem delovanju naše knjižnice Premišljena hiša z veliko domišljije. Nastajanje te publikacije je zaznamovalo leto 2014, s tem pa sva si s prejšnjo direktorico Metko Kovačič tudi poglobljeno predalo delo. Poznavanje preteklosti in začrtane smernice prihodnjega razvoja so namreč nujen in zelo dober temelj za prihodnost. Z nastankom knjige pa je dobila knjižnica tudi publikacijo o svojem delovanju, na katero smo ponosni in se bomo z njo primerno predstavljali v lokalnem in širšem slovenskem knjižničarskem prostoru.

pripravil
Matej Jazbinšek
direktor

Priloga:

Obrazložitev investicij in investicijskega vzdrževanja Knjižnice Laško v letu 2014

Investicije in investicijsko vzdrževanje	Občina Laško	Občina Radeče	Sredstva ministrstva za kulturo – projekt IKT	Presežki iz preteklih let (Laško)	Skupaj
Vsa sredstva skupaj	2.756,09	1.377,31	1.340,00	736,02	6.209,42

Namenska sredstva Občine Laško v višini **2.756,09 EUR** smo namenili za Knjižnico Laško, in sicer za nakup laserskega barvnega tiskalnika, 4 omaric v prireditvenem prostoru in izvedbo oljnih opleskov zunanjih okenskih kril in polic v 1. nadstropju laške knjižnice. S sredstvi Občine Radeče v višini **1.377,31 EUR** smo nabavili 3 računalnike (1.340,00 EUR je sofinanciral MIK v okviru projekta IKT). V Laškem smo iz sredstev preteklih let v višini **736,02 EUR** kupili še en računalnik.

BILANCA STANJA na dan 31.12.2014

SREDSTVA

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00,01,04,05

V letu 2014 je knjižnica v novo računalniško in programsko opremo vložila 3.852,32 EUR in v nove omarice v prireditvenem prostoru v Laškem 1.493,28 EUR. Obenem nam je Občina Laško knjigovodsko prenesla sredstva v upravljanju – stavbo Knjižnice Laško (tako se je sklad sredstev v upravljanju skupno povečal iz 51.244,06 EUR na 398.412,62 EUR v skupini 98). Obračunana je bila skupna amortizacija v znesku 13.107,44 EUR, ki je v celoti bremenila sklad sredstev v upravljanju in ga zmanjšala za ta znesek.

Odpisali smo osnovna sredstva v Radečah v nabavni vrednosti 3.462,19 EUR, ki so bila že v celoti amortizirana, z izjemo odtujenega fotoaparata, ki je še izkazoval sedanjo vrednost v višini 289,84 EUR, zato smo v istem znesku bremenili sklad na Radečah.

Na dan 31.12.2014 znaša nabavna vrednost opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev 680.575,81 EUR, odpisana vrednost 295.461,61 EUR in sedanja vrednost 385.114,20 EUR, slednja je enaka obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od obeh občin.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10, 11,12,17,19

Stanje gotovine v blagajni je na dan 31.12.2014 bilo 144,58 EUR, stanje denarnih sredstev na transakcijskem računu pa 31.793,91 EUR.

Kratkoročnih terjatev do kupcev v letošnjem letu ni bilo. Prav tako ob koncu leta nismo izkazovali kratkoročnih terjatev do ustanoviteljev (razen z naslova terjatev do občinskega proračuna Občine Laško za obresti EZR). Občina Radeče je poravnala vse svoje obveznosti iz leta 2013 (dolg v znesku 6.176,95 EUR).

Druge kratkoročne terjatve v znesku 1.990,81 EUR so terjatve do Zavoda za zaposlovanje Slovenije z naslova javnih del v Knjižnici Radeče in terjatve do Zavoda za pokojninsko in invalidko zavarovanje Slovenije z naslova invalidnine.

Aktivne časovne razmejitve v znesku 1.067,25 EUR se nanašajo predvsem na vnaprej plačane stroške naročnin nekaterih revij in časopisov ter zakupa podatkovnih baz.

Skupna vrednost sredstev v bilanci stanja oz. aktiva (razred 0 in 1) je 420.194,45 EUR.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

C) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 22, 21, 22, 24

Kratkoročne obveznosti znašajo 21.781,83 EUR. Večji del obveznosti predstavljajo obveznosti do dobaviteljev v znesku 16.527,77 EUR. Za tiskanje in oblikovanje nove knjižnične publikacije smo ob koncu leta največjo obveznost izkazovali Colarič Boštjanu s.p. v vrednosti 6.325,70 EUR, sledijo obveznosti za plačilo knjižnega gradiva (npr. Celjska Mohorjeva družba 1.299,44 EUR, Mladinska knjiga trgovina 892,96 EUR; Založba dežela Kranjska 700 EUR), materiala za obdelavo (npr. Betax 544,77 EUR), ogrevanja (npr. Adriaplin 665,22 EUR) in drugih materialnih stroškov za mesec december (npr. Komunala Laško 727,51 EUR). Precejšen del obveznosti predstavljajo tudi stroški nakupa računalnika pri Teal Laško v višini 1.492,09 EUR. Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so obveznosti do posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov in skupaj znašajo 98,15 EUR.

V letu 2014 smo od Občine Radeče izjemoma že decembra 2014 prejeli denarna sredstva v višini 5000 EUR, namenjena izvajanju dejavnosti javne službe v januarju 2015, kar smo knjižili na pasivne časovne razmejitve.

D) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 980, 985

Obveznost za sredstva, prejeta v upravljanje od ustanoviteljev znaša skupno 398.412,62 EUR, od tega znaša vrednost sklada 385.114,20 EUR, nerazporejen presežek prihodkov iz preteklih let pa 13.298,42 EUR.

Od presežka prihodkov preteklih let odpade na Laško 11.416,10 EUR presežka, na Radeče pa 1.882,32 EUR presežka.

Omenimo še, da je knjižnica za nakup novega laserskega tiskalnika Brother in novih omaric v prireditvenem prostoru od Občine Laško prejela namenska sredstva za investicije v znesku 1892,27 EUR in dodatnih 863,82 EUR za investicijsko vzdrževanje – pleskanje oken. Medtem ko smo za nakup novega računalnika v računovodstvu v vrednosti 736,02 EUR porabili del laškega presežka prihodkov preteklih let na kontu 985.

V Radečah smo letos kupili 3 nove računalnike s programsko opremo. Od Občine Radeče smo v ta namen prejeli 1.377,31 EUR, preostanek 1.340 EUR pa smo pridobili z Ministrstva za kulturo.

Skupna vrednost obveznosti do virov sredstev oz. pasiva v bilanci stanja je 420.194,45 EUR.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

– DOLOČENIH UPORABNIKOV

A) PRIHODKI

Konti podskupin 760,761

Celotni prihodki doseženi v letu 2014 so znašali 313.350,29 EUR.

Glavni prihodek predstavljajo dotacije iz proračuna Občine Laško v znesku 253.350,29 EUR. V ta znesek niso všteta prejeta denarna sredstva za izdajo naše nove publikacije o knjižnici v višini 3.600 EUR. Od Občine Laško smo prav tako prejeli dodatnih 863,82 EUR za pleskanje zunanjih okenskih kril in polic in 1.892,27 EUR za investicije v osnovna sredstva.

Prihodki Občine Radeče so v tem letu znašali 59.153,38 EUR in so bili namenjeni nakupu knjig, plačam in materialnim stroškom. V letu 2014 smo v Knjižnici Radeče zaposlili tudi javna dela za pomoč v knjižnici, katerih pripadajoč strošek v višini 846,62 je pokrila Občina Radeče, skupaj z dolgom iz leta 2013 v višini 6.176,95 EUR (oboje smo izkazovali skozi pokrivanje terjatev in ne prihodke). Kot že omenjeno, smo od Radeč prejeli še dodatna sredstva za investicije v vrednosti 1.377,31 EUR, kar prav tako ni razvidno med prihodki v skupini 76, saj se namenska sredstva vodijo v skupini 98.

Poleg navedenega je Knjižnica Radeče od Ministrstva za kulturo prejela 16.392 EUR za nakup knjižnega gradiva in 1.340 EUR za nakup računalnikov v Radečah.

Ostali prihodki v višini 9.897,85 EUR so lastni prihodki iz naslova članarin, zamudnin, opominov, kopiranja, prodaje Laškega zbornika in prejetih obresti za sredstva na TRR in podračunu EZR.

B) ODHODKI

Konti podskupin 460, 461, 462, 464, 465, 468

Celotni odhodki v letu 2014 so znašali 341.994,93 EUR in so na račun precejšnjega prihranka pri plačah zaposlenih in nadaljnje racionalizacije nabave knjižnega gradiva v tem letu nižji od planiranih. Nekaj smo prihranili tudi pri programskih in predvsem pri neprogramskih stroških zaradi nižjih stroškov ogrevanja ter vzdrževanja tehnične opreme. Tako so celotni odhodki na strani Laškega znašali 277.332,04 EUR, na strani Radeč pa 64.662,89 EUR, oboje brez všteti investicijskih sredstev.

Največji strošek predstavljajo plače in drugi osebni prejemki, ki znašajo 214.067,85 EUR (62,59% celotnih stroškov). Sledijo stroški nabave knjižnega gradiva v višini 67.621,82 EUR (19,77% celotnih stroškov). 17,64% delež stroškov predstavljajo programski, neprogramski stroški in posamezni projekti.

C) POSLOVNI IZID

Razlika med celotnimi prihodki in odhodki izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.262,41 EUR, ki smo ga v znesku 1.203,82 EUR pripisali Laškem, 58,59 EUR pa Radečam.

IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

Knjižnica Laško ni zadolžena, zato se na tem izkazu izkazuje le letošnje povečanje denarnih sredstev na računih v višini 15.546,70 EUR. Povečanje je izkazano v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (razlika med skupinama 79 in 49).

Pripravila:

Nina Mlakar, uni. dipl. ekon.

Laško, 26. 2. 2015